

FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT

GJENNOMGANG AV FAGSKOLEN I VESTFOLD FYLKESKOMMUNE

2014

UTARBEIDET AV

Innholdsfortegnelse

0. SAMMENDRAG	4
1. INNLEDNING	8
1.1 BAKGRUNN FOR PROSJEKTET	8
1.2 AVGRENSING AV PROSJEKTET	8
1.3 HØRING	8
2. FORMÅL OG PROBLEMSTILLINGER.....	8
2.1 FORMÅL	8
2.2 PROBLEMSTILLINGER.....	8
3. REVISJONSKRITERIER.....	9
4. METODEBRUK OG GJENNOMFØRING AV PROSJEKTET	9
4.1 GJENNOMFØRING:.....	9
4.2 DATAENES PÅLITELIGHET OG GYLDIGHET	10
5. FAKTADEL	11
5.1 BESKRIVELSE AV FAGSKOLEN I VESTFOLD	11
5.1.1 Studietilbud	11
5.2 ORGANISERING OG LEDELSE VED FAGSKOLEN I VESTFOLD	13
5.2.1 Økonomiske rammer for Fagskolen i Vestfold.....	13
5.3 TILSYN MED FAGSKOLESEKTOREN.....	16
5.4 FAGSKOLESEKTOREN I DET NORSKE UTDANNINGSTILBUDET	18
5.5 PROBLEMSTILLING 1:.....	19
HVORVIDT HAR FAGSKOLEN I VESTFOLD EN OVERORDNET ORGANISERING OG LEDELSE SOM ER I TRÅD MED KRAV I LOV OG FORSKRIFTER?	19
5.5.1 Revisjonskriterier	19
5.5.2 Revisjonshandling 1:	20
Vestfold Kommunerevisjon undersøker om Fagskolen i Vestfold har et styre som er i henhold til lov- og regleverk.....	20
5.5.3 Revisjonshandling 2:	21
Vestfold Kommunerevisjon undersøker om Fagskolen i Vestfold har overholdt vilkår for statlige tilskudd.	21
5.5.4 Revisjonshandling 3.....	22
Vestfold Kommunerevisjon undersøker om sentrale tilsynsmyndigheter har godkjent skolens styringsordning, reglement og kvalitetssystemer.....	22

5.5.5 Revisjonshandling 4:	28
<i>Vestfold Kommunerevisjon undersøker om FiV har vært gjenstand for øvrige sentrale tilsyn</i>	28
5.5.6 Revisors totalkonklusjon - problemstilling 1	29
5.7 PROBLEMSTILLING 2	32
I HVILKEN GRAD HAR FAGSKOLEN I VESTFOLD EN GJENNOMSTRØMNING AV STUDENTER I TRÅD MED SKOLENS MÅLSETTINGER?.....	32
5.7.1 Revisjonskriterier	32
5.7.2 Revisjonshandling 1.....	33
<i>Vestfold Kommunerevisjon undersøker søknadsmassen ved de ulike utdanningsretningene</i>	33
5.7.3 Revisjonshandling 2: <i>Vestfold Kommunerevisjon undersøker om eksamensresultat og andel frafall fra studiene ligger tett opp til skolens målsettinger på området</i>	37
5.7.4 Revisors totalkonklusjon - problemstilling 2	41
5.8 PROBLEMSTILLING 3	43
HVILKET HANDLINGSROM HAR FAGSKOLEN I VESTFOLD FOR Å OPPDATERE INNHOLDET I UTDANNINGEN I TRÅD MED HVA YRKESLIVET ETTERSØR?.....	43
5.8.1 Revisjonskriterier	43
5.8.2 Revisjonshandling 1:	43
<i>Vestfold Kommunerevisjon undersøker hvilke samarbeidsrelasjoner skolen har med aktører i yrkeslivet</i>	43
5.8.3 Revisjonshandling 2:	44
<i>Vestfold Kommunerevisjon undersøker hvilket handlingsrom FiV har for igangsettelse av nye studier</i>	44
5.8.4 Revisors totalkonklusjon - problemstilling 3	45
6. REVISORS ANBEFALINGER.....	46
7. FYLKESRÅDMANNENS UTTALELSE	47
8. VEDLEGG	48

0. SAMMENDRAG

Formålet med prosjektet har vært å gi kunnskap om hvorvidt Fagskolen i Vestfold er tilrettelagt i tråd med fagskoleloven med forskrifter og fylkestinget vedtatte vedtekter for fagskolen.

Gjennom dokumentanalyser og intervjuer har Vestfold Kommunerevisjon ønsket å få svar på følgende problemstillinger:

1. Hvorvidt har Fagskolen i Vestfold en overordnet organisering og ledelse som er i tråd med krav i lov og forskrifter?

For å vurdere om Fagskolen i Vestfold har en overordnet organisering og ledelse som er i tråd med krav i lov og forskrifter, har Vestfold Kommunerevisjon undersøkt og konkludert med følgende:

- *Vestfold Kommunerevisjon har undersøkt om Fagskolen i Vestfold har et styre som er i henhold til lov- og regelverk.*

Gjennomgangen viser at det er blitt etablert et styre som oppfyller krav i fagskoleloven og fylkestingets vedtekter for sammensetningen av styret. Det siste valgte styret har i en kortere periode manglet varamedlem til representanten for de ansatte. Med utgangspunkt i gjennomførte intervjuer og gjennomgang av styrereferater tyder det på at styret nokså raskt klarer å fylle det ledige vervet. Vestfold Kommunerevisjon vil anbefale at styret så raskt som mulig får navn på vararepresentanten for de ansatte og referatfører dette i et av de kommende styremøtene. Det kan imidlertid tyde på at oppmøte på styremøtene har vært en utfordring, noe styret selv tok opp på styremøte den 13. februar 2014. Vestfold Kommunerevisjon vil derfor råde styret ved Fagskolen i Vestfold om å skjerpe rutine for fremmøte.

- *Vestfold Kommunerevisjon har undersøkt om Fagskolen i Vestfold har overholdt vilkår for statlige tilskudd.*

Vestfold Kommunerevisjon hadde i 2011 merknader til skolens telling av antall studenter, hvor kravet om refusjon var kroner 67.000 for høyt. Årsaken til feiltellingen ble grundig forklart fra skolens side, og Vestfold Kommunerevisjon har ikke hatt noen ytterligere merknader i perioden 2011-2013. En overordnet konklusjon er dermed at FiV har overholdt vilkår for statlige tilskudd.

- *Vestfold Kommunerevisjon har undersøkt om sentrale tilsynsmyndigheter har godkjent skolens styringsordning, reglement og kvalitetssystemer.*

Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT) har foretatt en vurdering FiVs styringsordning og Vestfold Kommunerevisjon har ved mail datert 7. februar 2014 fått bekreftet at NOKUT har funnet styringsordningen tilfredsstillende. Vestfold Kommunerevisjon vil med utgangspunkt i NOKUTs tilsyn konkludere med at Fagskolen i Vestfold har en styringsordning som er i samsvar med lov og forskrifter. Vestfold Kommunerevisjon har noen kommentarer knyttet til skolens delegasjonsreglement, vedtatt av styret den 19. mai 2011. I dette dokumentet er det avklart arbeidsrutiner mellom ledelsen og styret og beskrevet en rekke arbeidsoppgaver som delegeres til rektor/administrasjonen ved FiV. Styret har delegert arbeidsoppgaver knyttet til læringsmiljøet til skolens administrasjon uten at dette er

beskrevet i skolens delegasjonsreglement. Vestfold Kommunerevisjon vil derfor anbefale at styret gjennomgår delegasjonsreglementet hvor delegering av oppgaver knyttet til studentenes læringsmiljø blir tatt med som et eget punkt.

Vestfold Kommunerevisjon har i mail datert den 7. februar 2014 fått bekreftet at NOKUT enda ikke har godkjent skolens reglement. Gjennomgangen viser at Fagskolen i Vestfold har respondert på kravene fra NOKUT og styret for Fagskolen i Vestfold vedtok den 20. november 2013 et nytt reglement for å imøtekomme krav fra NOKUT. Det var spesielt informasjon knyttet til klageadgang og inntak som ble tydeliggjort fra skolens side. Fagskolen regner med at de vil motta svar fra NOKUT i første kvartal i 2014. Med utgangspunkt i at NOKUT nå gjennomgår skolens reviderte reglement er det naturlig at Vestfold Kommunerevisjon ikke kan trekke bastante konklusjoner om skolens reglement er i henhold lov og forskrifter. Imidlertid støtter intervjuene og styrereferatene opp under at dette er en prosess hvor skolen har god kontroll og responderer på krav fra NOKUT.

Gjennomgangen viser at Fagskolen i Vestfold har hatt lange og tidkrevende prosesser for å få godkjent skolens to kvalitetssystemer. Det at begge KS-systemene nå er godkjent viser at tilsynsmyndighetene vurderer det dit hen at Fagskolen i Vestfold har systemer som er i henhold til lovpålagte krav. Vestfold Kommunerevisjon vurderer det dit hen at FiV har kontinuerlig igangsatt interne prosesser for å imøtekomme krav fra tilsynsmyndighetene. Dokumentanalyser og supplerende intervjuer støtter opp under en antagelse om at FiV har arbeidet samvittighetsfullt med dette arbeidet, blant annet gjennom faste møter og kontinuerlig revisjon av kvalitetssikringssystemene. Skolen utarbeider nå ett nytt kvalitetssystem som skal godkjennes av Det Norske Veritas (DNV) i løpet av høsten 2014, etter krav fra Sjøfartsdirektoratet. Etter hva Vestfold Kommunerevisjon kjenner til vil dette kvalitetssystemet dekke samtlige fagretninger, og at det kan bidra til selve tilsynsprosessen blir mindre ressurskrevende for FiV. Prosessene med å få godkjent KS-systemene har også ført til positive ringvirkninger. Vestfold Kommunerevisjon vurderer det dit hen at skolens årsrapporter er blitt videreutviklet på en slik måte at informasjon om skolens utdanningskvalitet synliggjøres på en oversiktlig måte. Årsrapportene vitner om en god struktur, men bærer noe preg av ”klipp og lim” når det kommer til skolens egne analyser av utdanningskvaliteten. Styret har vedtatt at skolen skal utarbeide en egen kvalitetsrapport som følger skoleåret. Den første kvalitetsrapporten skulle etter planen vært ferdigstilt høsten 2013, men grunnet ekstraarbeid med omfattende tilsynsprosesser er dette arbeidet utsatt. Vestfold Kommunerevisjon vil anbefale at styret vurderer på hvilke måter skolen har ressurser og kapasitet til å intensivere dette arbeidet i tiden fremover.

- *Vestfold Kommunerevisjon har undersøkt om FiV har vært gjenstand for øvrige sentrale tilsyn*

NOKUT har opprettet et tilsyn på bakgrunn av bekymringsmelding fra Sjøfartsdirektoratet. Fagskolen i Vestfold har ikke fått innsyn i bekymringsmeldingen. NOKUT vil i april 2014 vurdere om tilsynet skal avsluttes eller om det skal settes i gang full revidering av de maritime fagskoleutdanningene. En eventuell langvarig revisjon av den maritime utdanningen, i tillegg til ressursbruk knyttet til utarbeidelse av et fremtidig kvalitetssystem, viser behovet for at skolen kan øremerke midler til disse arbeidsoppgavene. Styret har i styresak 15-14 besluttet å sette av kr 500 000 i lønnsbudsjettet for 2014 til en full stilling i siste halvdel av regnskapsåret som er viet disse arbeidsoppgavene. Intervjuene støtter opp under at skolens ledelse og styret har en god dialog om disse forholdene.

Fagskolen i Vestfold har høstet mange erfaringer med å samarbeide med høgskolesektoren. I en forestående NOU om fagskolesektoren vil det blant annet fokuseres på hvordan det best kan legges til rette for at studenter på en hensiktsmessig måte kan bevege seg mellom fagskoler, høyskoler og universiteter. Vestfold Kommunerevisjon vil derfor anbefale at når NOU-en foreligger at styret oppdaterer fylkestinget om utvalgets konklusjoner knyttet til sentrale problemstillinger, som for eksempel fremtidig organisasjonsform og finansieringsmodell for fagskolesektoren. Etter hva Vestfold Kommunerevisjon forstår, vil dette kunne få innvirkninger for fylkeskommunen og det vil derfor være nyttig for fylkestinget å få styrets innspill om mulige fremtidige konsekvenser.

2. I hvilken grad har Fagskolen i Vestfold en gjennomstrømning av studenter i tråd med skolens målsettinger?

FiV har dimensjonert antall studieplasser knyttet til de ulike utdanningstilbudene. Gjennomgangen har vist at skolens totale elevtall har hatt en svak stigning de senere årene, men at skolens elevtall ligger noe under skolens dimensjonering.

Skolen har også formulert mål på hvor mange studenter de ønsker skal bestå utdanningen de starter på. Skolens målsetting er at 80 % av alle studentene som går opp til eksamen skal bestå og at 75 % av studentene per fordypning skal bestå. Når det gjelder skolens totale mål for avbrudd er det ønskelig at dette ikke skal overstige 15 % og maksimalt være på 20 % per fordypning. Gjennomgangen viser at skolen samlet sett ikke har nådd målsettingen om at 80 % av skolens studenter skal bestå eksamen til normert tid. Imidlertid har skolen nådd denne målsettingen både på elektrofag i 2012/13 og helsefag i 2011/12 og 2012/13. Den maritime utdannelsen har % -vis hatt et betydelig større frafall og % -vis færre studenter som har bestått eksamen til normert tid enn de andre fagretningene. Skolen sett under ett når stort sett målsettinger knyttet til frafall, men de største utfordringene knyttet til frafall er relatert til den maritime utdanningen.

Vestfold Kommunerevisjon vurderer det dit hen at skolen jobber samvittighetsfullt med å finne årsaker til frafallet ved de ulike retningene. Gjennomgående trekk til frafallet ser ut til å være økonomiske utfordringer for studentene og at noen opplever faget som vanskeligere enn hva man trodde. Noen starter opp på studiene, for så å komme tilbake etter noen år. Noen av studentene er også jobbsøkende og slutter når de får tilbud om jobb. Gjennomgangen viser at de maritime fagene har høyere frafall, og skolen kan vise til at de har gjennomført undersøkelser om årsaker til frafallet. Skolen har også uttrykt at de i fremtiden vil fokusere på å fremskaffe studentenes vurderinger av årsakene til studieavbruddet. Skolen kan også vise til at de har igangsatt tiltak for å hindre frafall, som eksempelvis at de tilbyr intensivkurs over en uke i matematikk en uke før studiestart for maritime og elektrofag. Fraffallet blir også fulgt opp fra skolens ledelse, hvor studenter som uteblir fra skolen over en periode blir kontaktet for å finne årsaker til fraværet og mulige justeringer for den enkelte.

Skolen har fokus på rekruttering ved at de orienterer videregående elever, lærlinger, ungdomsskoleelever, i tillegg til at de deltar i Østlandssamarbeidet hvor seks fagskoler deltar. I tillegg benyttes ressurser på markedsføring via et byrå, som også har bidratt med en undersøkelse av hva som påvirker den enkelte søker til å velge fagskoleutdanning. Rekrutteringsgrunnlaget kan sette noen naturlige begrensninger for opptak av studenter på den

maritime retningen. Vestfold Kommunerevisjon anbefaler at FiV har fokus på rekrutteringen til de ulike fagretningene, samtidig som skolen har et spesielt fokus på tiltak rettet mot frafall blant studentene.

3. Hvilket handlingsrom har Fagskolen i Vestfold for å oppdatere innholdet i utdanningen i tråd med hva yrkeslivet etterspør?

Vestfold Kommunerevisjon konkluderer med at FiV har en rekke samarbeidsrelasjoner med aktører i yrkeslivet og at skolen anser dette som en svært viktig del av skolens arbeid. Vi konkluderer også med at skolen har hatt utfordringer når det gjelder å igangsette nye utdanninger som yrkeslivet etterspør. I denne gjennomgangen er dette eksemplifisert med faget ”restaurantledelse” som på tross av etterspørsel ikke er blitt igangsatt som studietilbud ved skolen. Vestfold Kommunerevisjon vil derfor anbefale at styret vurderer om FiV har anledning til å ha et enda større fokus på hvordan utdanningene kan ha potensial for å utgjøre en større faktor for norsk næringsliv og hvordan skolen til enhver tid kan tilføre arbeidslivet kompetent arbeidskraft. I forlengelsen av dette arbeidet anbefaler Vestfold Kommunerevisjon at disse problemstillingene synliggjøres enda tydeligere i skolens årsrapporter, slik at fylkestinget til enhver tid har god informasjon om disse sentrale aspektene ved utdanningene.

1. INNLEDNING

1.1 BAKGRUNN FOR PROSJEKTET

Generelt

Gjennomføring av forvaltningsrevisjon er en lovpålagt oppgave i kommuner og fylkeskommuner, jf. kommuneloven med forskrifter. Kontrollutvalget har ansvar for at det årlig blir gjennomført forvaltningsrevisjon og at det utarbeides plan for forvaltningsrevisjon basert på en overordnet analyse.

Dette forvaltningsrevisjonsprosjektet bygger på RSK 001 *Standard for forvaltningsrevisjon*, som angir hva som er god kommunal revisjonsskikk i forvaltningsrevisjon.

Bestilling

Prosjektplan for forvaltningsrevisjonsprosjektet ”**Gjennomgang av fagskolen i Vestfold fylkeskommune**”, ble bestilt av kontrollutvalget i fylkeskommunen i møte den 24.10.2013.

1.2 AVGRENSING AV PROSJEKTET

I dette forvaltningsrevisjonsprosjektet har vi hovedsakelig fokusert på skoleåret 2011/2012, 2012/13 og 2013/2014. Det er også en rekke forhold ved skolen, som vi innenfor dette prosjektets rammer, ikke har belyst. Dette er blant annet temaer knyttet til det pedagogiske personalets sammensetning, lærertetthet og arbeidsmiljø blant skolens ansatte. Hovedfokuset i denne rapporten er viet den overordnede organisering og ledelse ved skolen, gjennomstrømning av studenter og skolens arbeid overfor yrkeslivet.

1.3 HØRING

Rapporten har vært forelagt fylkesrådmannen og styreleder for Fagskolen i Vestfold til høring. Fylkesrådmannens og styreleders uttalelse på rapporten, mottatt på e-mail 25. mars 2014, er tatt inn under punkt 7.

2. FORMÅL OG PROBLEMSTILLINGER

2.1 FORMÅL

Formålet med prosjektet er å vurdere om Fagskolen i Vestfold har tilrettelagt sin drift i tråd med fagskoleloven med forskrifter og fylkestingets vedtatte vedtekter for fagskolen.

2.2 PROBLEMSTILLINGER

Følgende hovedproblemstillinger skal besvares i prosjektet:

- **Er fagskolen i Vestfold tilrettelagt i tråd med;**
  - **Lov om fagskoleutdanning med forskrifter?**
  - **Fylkestingets vedtatte vedtekter for fagskolen?**

I forlengelsen av prosjektets hovedproblemstillinger har Vestfold Kommunerevisjon formulert følgende delproblemstillinger:

1. Hvorvidt har Fagskolen i Vestfold en organisering og ledelse som er i tråd med krav i lov- og forskrifter?
2. I hvilken grad har Fagskolen i Vestfold en gjennomstrømning av studenter i tråd med skolens målsettinger?
3. Hvilket handlingsrom har Fagskolen i Vestfold for å oppdatere innholdet i utdanningen i tråd med hva yrkeslivet etterspør?

3. REVISJONSKRITERIER

Revisjonskriterier er en samlebetegnelse for de krav og forventninger revisor bruker for å vurdere funn som undersøkelsen har avdekket.

Lovgrunnlag for godkjenning av fagskoleutdanning er hjemlet i:

- lov om fagskoleutdanning 20. juni 2003
- forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning 1. februar 2010 (Kunnskapsdepartementet)
- forskrift om fagskoleutdanning 1. august 2013 (Kunnskapsdepartementet)
- forskrift om tilsyn med kvaliteten i fagskoleutdanning (fagskoletilsynsforskriften) fastsatt 12. desember 2013 av NOKUT.

I tillegg til revisjonskriterier som er utledet fra dette lovgrunnlaget, har revisjonen utledet revisjonskriterier med utgangspunkt i:

- Fylkestingets vedtatte vedtekter for fagskolen

4. METODEBRUK OG GJENNOMFØRING AV PROSJEKTET

4.1 Gjennomføring:

Vestfold Kommunerevisjon hadde oppstartsmøte med fylkesrådmann, direktør for utdanningssektoren i Vestfold fylkeskommune, samt rektor og kvalitetsleder fra Fagskolen i Vestfold, den 7. januar 2014. Vestfold Kommunerevisjon har deretter gjennomført intervjuer med styreleder, rektor og studentrådsleder. Intervjuguider som ble benyttet i intervjuene ligger som vedlegg i rapporten. Intervjuene ble i etterkant transkribert og sendt tilbake til

informantene for godkjenning og kommentarer. I tillegg har vi hatt to møter med rektor og diverse e-postkorrespondanse med Fagskolen i Vestfold.

Vestfold Kommunerevisjon har foretatt dokumentanalyser basert på en gjennomgang av:

- tilgjengelige styrereferater, årsrapporter og utviklingsplan for perioden 2011-2014,
- skolens gjennomførte undersøkelser fra studenter, undervisningspersonale, sensorer og aktører fra yrkeslivet,
- tilsyn foretatt av Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT) i perioden 2011-2014,
- dokumentasjon Fagskolen i Vestfold har sendt NOKUT i perioden,
- Kunnskapsdepartementets tilstandsrapporter for fagskolene for 2011 og 2012.

Vestfold Kommunerevisjon har hatt diverse e-postkorrespondanse med NOKUT som har vært hjelpelige med avklaring av spørsmål som har dukket opp underveis i prosjektet. Fagskolen i Vestfold har bistått med å kvalitetssikre tall vedrørende elevmassen som eksempelvis antall studenter, gjennomstrømning og studentenes oppnådde resultater. Vi vil gjerne takke rektor og aktuelle medarbeidere ved Fagskolen i Vestfold for å ha vært til stor hjelp med å fremskaffe data og for å være tilgjengelige i en hektisk hverdag. En stor takk til styreleder, studentrådsleder og rektor for at de stilte på intervju og bidro med viktig informasjon til prosjektet.

Rapporten er utarbeidet av leder for forvaltningsrevisjon, Hanne Britt Nordby Sveberg og forvaltningsrevisor Elisabeth Nilsen.

4.2 Dataenes pålitelighet og gyldighet

Undersøkelsen bygger i all hovedsak på dokumentanalyser og intervjuer med rektor, styreleder og studentrådsleder. Kvalitetssikring av datagrunnlaget omfatter en vurdering av pålitelighet og gyldighet. Gyldighet brukes gjerne som et uttrykk for om vi har målt det vi ønsker å måle. Intervjuene ble transkribert i etterkant og sendt tilbake til informantene for godkjenning og kommentarer. Vi har også underveis bedt om tilbakemeldinger og vurderinger fra aktuelle informanter, noe som også har bidratt til å styrke dataenes pålitelighet og gyldighet. Faktadelen er også forelagt fylkeskommunen, og kommentarer er vurdert og innarbeidet i rapporten.

5. FAKTADEL

I dette kapitlet belyser vi problemstillingene ved å presentere innhentet fakta knyttet til problemstillingene. Vi vil også vurdere faktaopplysningene opp mot revisjonskriteriene.

5.1 Beskrivelse av Fagskolen i Vestfold

Lov om fagskoleutdanning (fagskoleloven) sier at fagskoleutdanninger er *yrkesrettede utdanninger som bygger på videregående opplæring eller tilsvarende realkompetanse, og som har et omfang tilsvarende et minimum et halvt studieår og maksimum 2 studieår*. Fagskoler skal, i henhold til fagskoleloven, tilby utdanning av høy kvalitet og gi studentene kvalitetssikrede, fleksible og arbeidsmarkedsrettede utdanningstilbud. Det blir fremholdt fra Kunnskapsdepartementet at fagskoleutdanning er viktig for å sikre korte, yrkesrettede tilbud tilpasset ny teknologi, nye trender og krav i arbeidslivet.¹

Det er noen sentrale forskjeller mellom fagskolesektoren og høyere utdanning:

- Fagskoleutdanning har strengere krav til relevans i forhold til arbeidslivet enn høyere utdanning.
- Fagskoleutdanningene har en varighet på et halvt til to studieår. Bachelorgraden er normert til tre studieår.
- Fagskoleutdanningene er dominert av private tilbydere. Høyere utdanning er dominert av offentlige.
- Det er ikke krav til at fagskoleutdanningene skal være forskningsbasert, slik kravet er for universitets- og høyskoleutdanning. Høyere utdanning og fagskoleutdanning er regulert gjennom hvert sitt lovverk.
- Fagskoleutdanningen er ikke bare en yrkesrettet og spesialisert utdanning, men også en kompetansegivende utdanning. En rekke fagskoleutdanninger gir også grunnlag for å søke om sertifisering.

5.1.1 Studietilbud

Per februar 2014 tilbyr Fagskolen i Vestfold utdanninger innen tre fagområder: elektrofag, helsefag og maritime fag.

Elektrofag:

Følgende retninger tilbys ved fagskolen

- Automatisering
- Elektronikk

---

¹Jamfør blant annet Kunnskapsdepartementets tilstandsrapport for fagskolesektoren 2011.

- Elkraft
- EKOM

Innen elektrofag finner vi nærmere halvparten av skolens studenter. Skolen tilbyr de tre fordypningene automatisering, elektronikk og elkraft. Utdanningene går over to år på fulltid og det er mulighet for å ta utdanningen over fire år på deltid. Førsteklasse elektro har fellesundervisning. I andre studieår deles de i tre klasser. Skolen tilbyr utdanning med forelesninger mandag og tirsdag hver uke gjennom skoleåret. De resterende dagene er det veiledning, enten via oppmøte på skolen eller via internett. Fagskolen har fått godkjent tittelen *fagskoleingeniør*. Denne tittelen kan oppnås ved å følge toårig fagskoleutdanning i Vestfold, sammen med fagbrev innenfor den utdanningsretning den enkelte student velger ved Fagskolen i Vestfold. Denne tittelen gjelder for utdanningsløp innen automatisering, elkraft og elektronikk.

Helsefag:

Fagskolen i Vestfolds fordypninger innen helsefag er:

- Helse, aldring og aktiv omsorg
- Psykisk helsearbeid og rusarbeid

Skolen tilbyr ettårige utdanninger innen helse, aldring og aktiv omsorg og psykisk helsearbeid. Fordypningene går over to år på deltid. Skolen har to førsteklasser. En klasse innen helse aldring og aktiv omsorg og en klasse innen psykisk helsearbeid som startet høsten 2012 og tilsvarende to klasser som startet høsten 2013.

Maritime fag:

Maritime fag er lokalisert sammen med Høgskolen i Buskerud og Vestfold, Bakkenteigen. Skolen tilbyr utdanningene:

- Dekksoffiser (tidligere kalt nautikk)
- Maskinoffiser (tidligere kalt skipsteknisk drift)

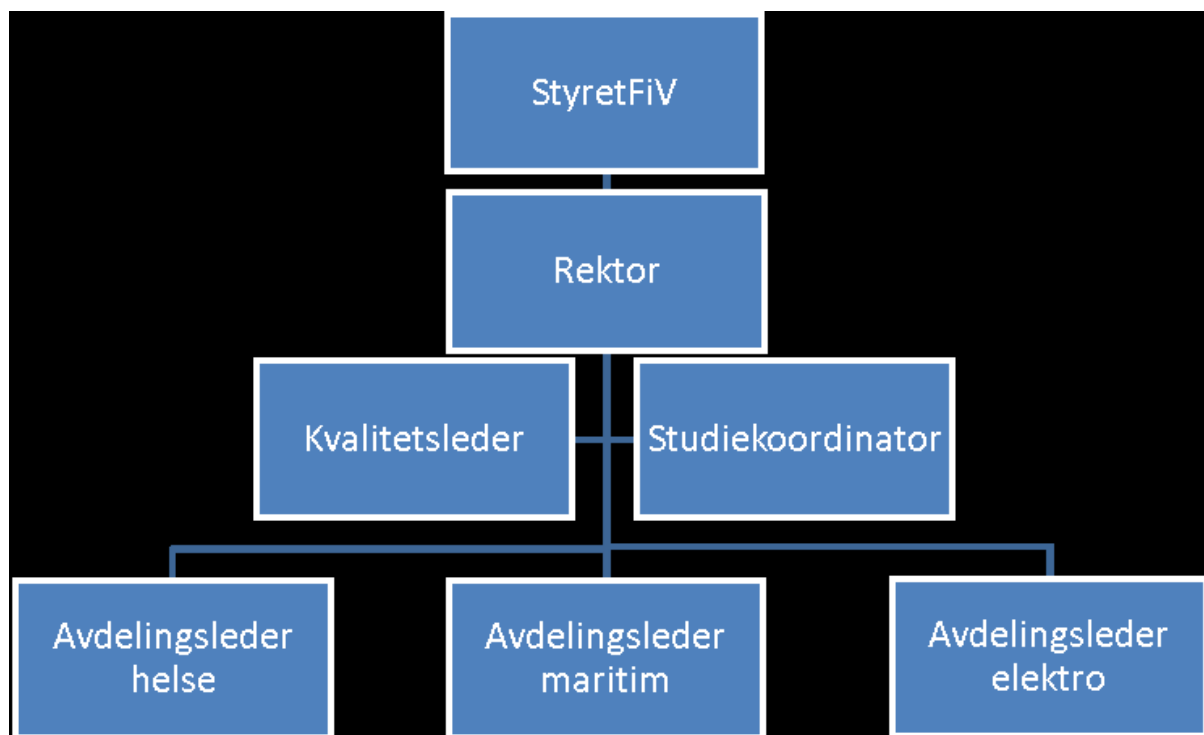
Skolen tilbyr to fordypninger over to studieår innen maritime fag, dekksoffiser og maskinoffiser. Studentene går i felles klasser med høgskolestudenter og har mulighet til å gå et tredje år i regi av Høgskolen i Buskerud og Vestfold (HBV) for å få bachelorgrad. Fra og med opptak i 2014 må studentene gå to år for å ha det teoretiske grunnlaget for å kunne løse sertifikater. Studentene gis ikke mulighet til å slutte etter første studieår. Det er ikke mulighet for å fullføre studiene på deltid innen maritime fag.

To år ved Fagskolen i Vestfold etter fagbrev som matros eller motormann gir den nødvendige teorien for å kunne løse alle typer sertifikater sammen med fartstid etter endt studier. I tillegg er det mulig å fortsette ett år ved Høgskolen i Vestfold og Buskerud for å få bachelorgrad. Etter bachelorgrad er det mulighet til å ta mastergrad ved samme utdanningsinstitusjon. Fagskolen i Vestfold og Høgskolen i Vestfold samarbeider om felles sertifikatgivende utdanninger innen dekksoffiser og maskinoffiser.

Gjennomgangen viser at fagskolen tilbyr utdanninger innenfor flere fagfelt, noe som i større grad er typisk for de offentlige eide fagskolene enn de private eide fagskolene.

5.2 Organisering og ledelse ved Fagskolen i Vestfold

Fra oktober 2007 fikk Fagskolen i Vestfold ett styre for alle fagområdene. Styret rapporterer direkte til fylkestinget. Rektor er styrets sekretær. Fylkestinget valgte nytt styre for FiV høsten 2011 med virketid på fire år. Representanter for ansatte og studentene velges for ett år. Organisasjonskartet for skoleåret 2013/14² viser at styret er fagskolens øverste organ og at ledelsen ved FiV består av rektor og tre avdelingsledere. Avdelingsleder for maritime fag innehar også rollen som kvalitetsleder.

5.2.1 Økonomiske rammer for Fagskolen i Vestfold

Fagskoleutdanningen finansieres ved overføringer fra staten via fylkeskommunen.

Følgende informasjon er gitt fra Vestfold fylkeskommune om tilskudd til Fagskolen i Vestfold:

Tekniske og Maritime fag

Vestfold fylkeskommune gir Fagskolen i Vestfold et tilskudd som finansieres av fylkeskommunens frie midler. Rutinen i Vestfold er at Fagskolen automatisk får tilskudd i tråd med føringene i Statsbudsjettet (grønt hefte). Rådmannen og fylkestinget står fritt til å innstille/vedta et annet beløp. Det er ikke nødvendig for fagskolen å sende en egen

² Dette var gjeldende organisasjonskart når dette prosjektets revisjonsperiode startet opp. Styret har vedtatt endringer i organisasjonskartet på styremøte den 13.2.2014.

budsjettsøknad. Fagskolen står fritt til å søke fylkestinget om ytterligere midler dersom de ønsker det. Alle godkjente fagskoler i fylket kan søke om midler. I praksis skjer det sjelden.

Helsefag

VFK får øremerket statstilskudd fra helsedepartementet som videreformidles til aktørene i fylket. Rådmannen legger fram innstilling til fordeling/tilsagn, etter en dialog med aktørene i fylket samt en vurdering av helse sektorens kompetansebehov. Fylkestinget gir tilsagn om støtte basert på søknad fra de forskjellige tilbyderne. Tilskudd innenfor rammen av tilsagnet utbetales 2 gg pr år basert på telling 1. mars og 1. oktober. Innen 15. februar skal tilbyderne levere årsrapport med revisorerklæring på aktiviteten. I Vestfold skjer dette etter vedtak i fylkestinget (i motsetning til de fleste fylkene i landet hvor administrativ fordeling er hovedregelen).

For tekniske og maritime fag er grunnlaget for tildelingen av midler basert på skolens studenttall per 1. oktober foregående år. Deltidsstudenter omregnes til heltidsstudenter. En gjennomgang av Fagskolens årsrapporter viser at skolens økonomi frem til og med 2012 har vært anstrengt. Det har vist seg å være en utfordring å få skolens maritime avdeling til å gå i balanse. I 2012 fikk FiV etter søknad tilført et ekstra tilskudd på kr 1 000 000 fra fylkeskommunens disposisjonsfond. Fordypningene nautikk og skipsteknisk drift kunne igangsettes høsten 2012 under forutsetningen at de fikk dette ekstra tilskuddet. Fylkesrådmannen anbefalte at Fagskolen i det videre arbeidet med budsjett og økonomiplan for 2013-2016 vurderer både kostnadsside og eventuelt inntekspotensiale, for å finne muligheter for drive maritim utdanning uten tileggsbevilgning fra 2013.

Rammetilskuddet til tekniske fagskoler for 2014 ble i forslag til statsbudsjett økt iht. pristigningen, men i "Grønt hefte" ble Fagskolen i Vestfold sin andel redusert med 13,2 %. Dette utgjør en reduksjon av budsjettet for 2014 med kr 2.002.000 fra tildelingen i 2013.

I styresak 04-14 ble årsresultatet for 2013 behandlet. Regnskapet for 2013 viser et mindreforbruk på kr 1.455.250, som foreslås overføres til budsjettet for 2014. Vedtaket i sak 04-14 ble at *Årsresultatet tas til etterretning og mindreforbruk overføres budsjett 2014.*

Vedlegg til sak 04-14 vises på neste side:

Vedlegg sak 04-14 Årsresultat 2013**Årsresultat 2013
Fagskolen i Vestfold**

Tekst	Arsegnskap 31.12.13	Årsbudsjett 2013	%-vis forbruk	Forventet forbruk 31.12.13	Avvik årsbudsjett
10 Lønn og sosiale utgifter	8 455 644	8 950 000	94,5	8 550 000	400 000
11 Driftsutgifter	5 401 222	4 700 000	114,9	5 100 000	-400 000
12 Andre driftsutg. (utstyr og avtaler)	2 405 335	2 100 000	114,5	2 600 000	-500 000
14 Overføringsutgifter	181 884	1 345 000	13,5	180 000	1 165 000
15 Finansutgifter og finansiering			0,0		0
16 Salgsinntekter	-656 962	-300 000	219,0	-500 000	-200 000
17 Refusjoner	-2 157 373	-1 710 000	126,2	-2 000 000	-290 000
18 Overføringsinntekter					0
19 Finansinntekter og finansiering		0	0,0	0	0
SUM	13 629 750	15 085 000	90,4	13 930 000	-1 155 000

Mindreforbruk 2013	1 455 250
---------------------------	------------------

Følgende kommentarer er gitt som forklaring til årsresultatet:

De offentlige fagskolene får et rammetilskudd beregnet etter det totale antall studenter ved offentlige fagskoler i Norge. Styret for fagskolen i Vestfold har styrt mot et mindreforbruk på kr 1.000.000 i 2013 med bakgrunn i at 2013 var et år med unormal høy overføring til Vestfold. Dette skyldes at studentopptaket var lavt på talledato 1. oktober 2011 for hele landet, mens det var uforandret i Vestfold. Ved studenttellingen i 2012 som danner grunnlaget for overføringer i 2014 var studenttallet høyere på landsbasis, mens det var stabilt i Vestfold. I 2015 forventes det lavere overføring med bakgrunn i et stabilt studenttall i Vestfold og fortsatt økende på landsbasis ved telling 1. oktober 2013. Det er signalisert at fagskolene skal få en annen tilskuddsmodell. Det er usikkert når denne blir innført. For helsefagutdanningen mottar skolen midler fra Helsedirektoratet via fylkeskommunen. Disse overføringene er ført i post 17 refusjoner.

Skolen har mottatt høyere overføringsinntekter fordi skolen har fått flere studenter på helsefag. I tillegg har skolen klart å øke kursaktiviteten mot slutten av 2013 med kurs innen EKOM-installatør og byggautomatisering.

Vedlegg til sak 05-14 – Revidert budsjett 2014:

Vedlegg sak 05-14 Revidert budsjett 2014

REVIDERT BUDSJETT Fagskolen i Vestfold 2014

Tekst	FiV totalt	Teknologifag	Maritime fag	Helsefag
10 Lønn	8 800 000	6 500 000	700 000	1 600 000
11 Kjøp av varer og tjenester	5 600 000	2 100 000	3 300 000	200 000
12 Kjøp av varer og tjenester	2 584 000	384 000	2 100 000	100 000
Sum utgifter	16 984 000	8 984 000	6 100 000	1 900 000
.6 Salgsinntekter	-500 000	-500 000		
17 Refusjoner	-1 910 000	-10 000		-1 900 000
Mindreforbruk i 2013	-1 455 250			
Sum inntekter	-3 865 250	-510 000	-	-1 900 000
Budsjettet ovenfor tildeling	13 118 750	8 474 000	6 100 000	
Tildeling fra Staten via VFK	13 118 000			

Total budsjettramme fra VFK	13 118 000
Refusjon helsefag	1 900 000
Andre refusjoner	10 000
Salgsinntekter kurs, eksamen o.l	500 000
Mindreforbruk 2013	1 455 250
Totale inntekter	16 983 250

I opprinnelig budsjett for 2014 var det budsjettet med totale inntekter på kr 16.613.000, herav budsjettet mindreforbruk 2013 kr 1.185.000. Vedtatt revidert budsjett i sak 05-14 over, viser at totale inntekter 2014 utgjør 16.983.250, dvs. kr 370.250, mer enn opprinnelig budsjettet.

Ovennevnte presentasjon, viser at dagens ordning, hvor overføringene til tekniske og maritime fag bygger på rapporterte studenttall 1. oktober året før nasjonalbudsjettet vedtas, gjør at det er en viss usikkerhet knyttet til Fagskolens inntektsgrunnlag hvert år, da studenttallet kan variere fra år til år. For 2014 har Fagskolen i Vestfold fått tilført høyere budsjettramme enn opprinnelig anslått på bakgrunn av at mindreforbruket i 2013 ble større enn antatt. Som nevnt foran er en annen tilskuddsmodell under vurdering, men at det er usikkert når denne blir innført.

5.3 Tilsyn med fagskolesektoren

Forvaltningsansvaret for fagskolesektoren er lagt til Universitets- og høyskoleavdelingen i Kunnskapsdepartementet. Statsråden har det overordnede ansvaret for hele fagskoleområdet. I realiteten er tilsynsmyndigheten med fagskoler fordelt mellom flere aktører.³

³ Kunnskapsdepartementet (KD), i samråd med daværende Kommunal- og regionaldepartementet (KRD) (nå Kommunal og moderniseringsdepartementet) og Helse- og omsorgsdepartementet (HOD), har redegjort for på tilsynsmyndigheten med fagskoler; http://www.vox.no/PageFiles/14648/Tilsynsansvar_med_fagskolene.pdf

Fylkeskommunene har som følge av forvaltningsreformen, et generelt ansvar for å sørge for at det finnes et tilbud av godkjent fagskoleutdanning i fylket som tar hensyn til lokalt, regionalt og nasjonalt kompetansebehov innenfor prioriterte samfunnsområder. Fylkeskommunene står fritt til å avgjøre hvorvidt fagskoletilbudet i fylket skal realiseres i egen regi eller gjennom finansiering av private tilbydere. Fagskoler som fylkeskommunene driver selv, er omfattet av egenkontrollsystemet til fylkeskommunen. Innenfor lovens rammer kan fylkeskommunen påvirke fagskolen på tre måter: 1) valg av styremedlemmer og eventuelt avsetning av styret, 2) finansiering og 3) styrets vedtekter. Fagskolen i Vestfold er en fylkeskommunal fagskole, hvor det er styret som er øverste ansvarlige styringsorgan for fagskoleutdanningen.

Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) gir øremerkete tilskudd til helse- og sosialfagskolene via Helsedirektoratet. Fylkeskommunene har imidlertid stor frihet til å bestemme hvilke fagskoler som skal få disse midlene. Helsedirektoratet, som tilskuddsforvalter, har ansvar for oppfølging og kontroll overfor de fagskolene som mottar tilskudd ut fra et tilskuddsregelverk utarbeidet av HOD. Dette innebærer innrapportering av regnskap, årsrapport, revisors beretning, antall registrerte studenter og fullførte kandidater.

Arbeidstilsynet fører tilsyn med at styrene ved fagskolene ivaretar læringsmiljøet på institusjonen, herunder det fysiske og psykiske arbeidsmiljøet, jamfør fagskoleloven § 4a, annet ledd. Læringsmiljøet skal være fullt forsvarlig ut fra en samlet vurdering av hensynet til studentenes helse, sikkerhet og velferd.

Nasjonal organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT) har i stor grad fått delegert Kunnskapsdepartementets sektoransvar for fagskoler. NOKUT ble etablert som et uavhengig kvalitetssikringsorgan i 2003 ved innføringen av kvalitetsreformen i høyere utdanning. Dette er et faglig uavhengig organ under Kunnskapsdepartementet. NOKUT skal føre tilsyn med den faglige kvaliteten på norsk fagskoleutdanning. De fører tilsyn med fagskolenes interne systemer for kvalitetssikring av utdanningene, og med at fagskolenes utdanningstilbud fyller nasjonale kvalitetsstandarder. NOKUT godkjenner fagskoletilbydere og fagskoletilbud, og kan gi en tilbyderfullmakt til opprettelse av utdanningstilbud innenfor et begrenset fagområde. NOKUTs myndighet og virkemidler er regulert i lov om universiteter og høyskoler og lov om fagskoleutdanning med tilhørende forskrift gitt av Kunnskapsdepartementet. NOKUTs faglige uavhengighet innebærer at vedtak i tilsynssaker og vedtak om godkjenning av utenlandsk utdanning ikke kan overprøves av departementet. I 2009 fikk NOKUT utvidet sitt oppdrag fra Stortinget. NOKUTs fikk forsterket rollen som utvikler av kvaliteten i høyere utdanning, fikk større oppgaver i kvalitetssikringsarbeidet og fikk i oppdrag å føre tilsyn med institusjonenes utdanningstilbud.

Sjøfartsdirektoratet er et forvaltningsorgan underlagt Nærings- og fiskeridepartementet og Klima- og miljøverndepartementet. Fagskolen i Vestfold forholder seg til to overordnede instanser når de gir maritim utdanning. Både Sjøfartsdirektoratet og NOKUT har sine klare føringer som må oppfylles for at skolen skal oppnå både godkjenning gjennom sertifisering og status som fagskole. En av Sjøfartsdirektoratet oppgaver er å påse og medvirke til at sjøfolk på norske skip har gode og riktige kvalifikasjoner. Maritime utdanningsinstitusjoner må søke om godkjenning for undervisning iht. STCW- konvensjonen konvensjonen (The International Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers), forskrift om kvalifikasjoner og sertifikater for sjøfolk av 22. desember 2011 nr.

1523 og rundskriv RSV 01-2008 (Instruksjon om godkjenning av maritime utdannings- og opplæringsinstitusjoner).

5.4 Fagskolesektoren i det norske utdanningstilbudet

Med 115 private og offentlige fagskoler, innenfor et bredt spekter av fagfelt og med nærmere 16 000 fagskolestudenter, er fagskolesektoren blitt en betydelig faktor i det norske utdanningstilbudet.⁴ Fagskoleutdanninger har et mangfold av tilbud. Fylkeskommunene tilbyr tekniske og maritime fagskoleutdanninger, og tilbud innenfor helse- og sosialfag. Private tilbydere har tilbud innenfor kreative fag, merkantile fag, service-, medie-, multimedia- og IKT-fag. Det er en bred politisk enighet om at fagskolene har en viktig rolle i det norske utdanningssystemet ved at de skal sikre korte, yrkesrettede utdanningstilbud som er tilpasset ny teknologi og nye trender og krav i arbeidslivet. Fagskolesektoren skal samlet sett møte utdanningsbehov og arbeidsmarkedsbehov i alle sektorer og i alle regioner i landet.

Fagskoleutdanningen er et svært lite utforsket felt innenfor norsk utdanningsforskning og det er liten kunnskap om hvor fagskolekandidatene går etter endt utdanning og hvem de er. For å imøtekomme behov for mer kunnskap om fagskolene har Kunnskapsdepartementet utarbeidet årlige tilstandsrapporter og målsettingen er at disse rapportene over tid vil gi mulighet til å identifisere utviklingstrekk i sektoren. Departementet har også initiert og finansiert kandidatundersøkelser for å få kunnskap om fagskolekandidatenes situasjon på arbeidsmarkedet og deres vurderinger av utdanningen de har tatt. Per februar 2014 er det blitt gjennomført to nasjonale kandidatundersøkelser.

Det er også oppnevnt et offentlig utvalg som skal gjennomgå fagskolesektoren. Utvalget skal gi endelig rapport i form av en NOU senest innen utgangen av 2014. Utredningen skal gi et solid grunnlag for det videre arbeidet med fagskoler og et bedre grunnlag for å vurdere hvordan fagskolene kan videreutvikles innenfor disse områdene:

- Utvalget skal se på hvordan det best kan legges til rette for at studenter på en hensiktsmessig måte kan bevege seg mellom fagskoler, høyskoler og universiteter.
- Utvalget skal gjøre en vurdering av hva det betyr at fagskoleutdanningen skal være yrkesrettet.
- Utvalget vil kunne se på opptaksgrunnlag, herunder fagbrev og generell studiekompetanse samt læringsutbytte.
- Det vil være aktuelt å endre betegnelsen fagskolepoeng etter at utvalget har foretatt en nærmere gjennomgang.
- Utvalget skal vurdere dagens finansieringsordning for fagskoler og utrede alternative modeller for gjeninnføring av statlig finansiering av fagskolene.

---

⁴ Tallene er hentet fra tilstandsrapporten om fagskolesektoren i Norge i 2012

5.5 Problemstilling 1:

Hvorvidt har Fagskolen i Vestfold en overordnet organisering og ledelse som er i tråd med krav i lov og forskrifter?

5.5.1 Revisjonskriterier

Lov om fagskoleutdanning, § 3, regulerer forhold knyttet til organisasjon og ledelse ved fagskolene. I § 3 påpekes det at fagskoler skal ha et styre med minst fem medlemmer som øverste ansvarlige styringsorgan. Styret skal være ansvarlig for at studentene får den utdanningen som er forutsatt som grunnlag for godkjenningen, at alle vilkår for eventuelle statlige tilskudd overholdes og at virksomheten for øvrig drives i samsvar med gjeldende lover og regler. Tilbyder skal også ha en administrativ og faglig ledelse som skal stå for den daglige driften av utdanningen innenfor de retningslinjer og pålegg som styret har gitt. Studenter og ansatte skal ha representanter med møte-, -tale- og forslagsrett i alle tilfeller der styret behandler saker av betydning for gjennomføringen av godkjent fagskoleutdanning.

I vedtektene for Fagskolen i Vestfold, § 2, framkommer det at styret skal bestå av syv medlemmer, med følgende sammensetning:

- To representanter for skoleeier
- Fem representanter for aktuelle bransjer, således at:
  - et medlem oppnevnes etter forslag fra NHO i Vestfold
  - et medlem oppnevnes etter forslag fra LO i Vestfold
  - et medlem oppnevnes etter forslag fra KS i Vestfold
  - et medlem oppnevnes etter forslag fra Norsk Rederiforbund (NR)
  - et medlem oppnevnes etter forslag fra Norsk Sjømannsforbund (NSF)

I tillegg fremholder vedtektene at det skal oppnevnes en representant og personlig varamedlem både blant de ansatte og blant studentene.

NOKUT kan på fritt grunnlag føre tilsyn med alle eksisterende fagskoletilbud. Når NOKUT fører tilsyn med eksisterende fagskoletilbud, brukes de samme kriteriene som ved godkjenning av nye fagskoletilbud, jamfør forskrift om tilsyn med kvaliteten i fagskoleutdanningen (fagskoletilsynsforskriften). § 6-1 i fagskoletilsynsforskriften omhandler mulige konsekvenser av NOKUTs tilsyn. NOKUT kan trekke tilbake godkjenning av utdanninger på grunnlag av revidering uten bruk av sakkyndige hvis én eller flere av de grunnleggende forutsetningene for å tilby fagskoleutdanning ikke er oppfylt. Det samme gjelder hvis en revidering avdekker klar kvalitetssvikt i én utdanning, og NOKUT finner at kvalitetssvikten gjelder for andre utdanninger hos samme tilbyder.

Vestfold Kommunerevisjon har utledet følgende revisjonskriterier for besvarelse av problemstilling 1:

1. Fagskolen i Vestfold må ha et styre i henhold til lov- og regelverk.

2. Fagskolen i Vestfold må overholde vilkår for statlige tilskudd.
3. Fagskolen i Vestfold må ha sørget for en organisering og ledelse som er i samsvar med NOKUTs godkjenning for drift.

5.5.2 Revisjonshandling 1:

Vestfold Kommunerevisjon undersøker om Fagskolen i Vestfold har et styre som er i henhold til lov- og regleverk.

Faktagjennomgang

FiV må ha et styre med minst syv medlemmer som har fulle rettigheter, i tillegg til representanter fra studenter og ansatte, som minst skal ha møte-, tale- og forslagsrett i saker som har betydning for gjennomføringen av fagskoleutdanningen. En gjennomgang av Fagskolen i Vestfolds årsrapporter viser at det er oppnevnt et styre bestående av syv medlemmer. Det sittende styret er valgt for perioden desember 2011- oktober 2015. I følge fylkestingets vedtekter skal samtlige styremedlemmer skal ha oppnevnt en personlig vara. Styrets sammensetning var også i henhold til fylkestingets vedtekter og fagskoleloven ved at det var blitt oppnevnt representanter og vara for studenter og ansatte for kalenderåret 2011, 2012 og 2013. Det fremholdes i årsrapportene at disse har hatt møte-, tale- og forslagsrett i saker som har betydning for gjennomføringen av fagskoleutdanningen. Per februar 2014 var det imidlertid ikke oppnevnt vara for ansattes representant som var gått av med pensjon. Rektor opplyser at personalet skal velge en ny vararepresentant.

I vedtekter for Fagskolen i Vestfold heter det at *styret er vedtaksført når minst halvparten av medlemmene er tilstede*. Gjennomgangen av styrereferater i perioden 2011-2013 viser at enkelte medlemmer fra arbeidstakerorganisasjonene har hyppig møtefravær. På styremøte den 13.2.2014 ble det påpekt at det hadde vært stort fravær på styremøtene og at det er vanskelig for mange av de personlige vararepresentantene å stille når styrerepresentanten ikke kan stille. Ved medlemmenes møtefravær har kun unntaksvis aktuelle vararepresentanter vært tilstede. Styreleder bekrefter at oppmøte har vært en utfordring, men at styret nå eksplisitt skal henvende seg til arbeidstagerorganisasjonene om dette, hvor det oppfordres at vara må stille ved eventuelt fravær. Styret besluttet derfor at Fagforbundet, Sjømannsforbundet og Rederiforbundet skulle kontaktes med ønske om valg av nye vara-representanter, eventuelt at det ble oppnevnt en ekstra personlig vararepresentant.

Det fremkommer videre av årsrapportene at Fagskolen i Vestfold hadde seks styremøter både i 2011 og 2012, og fortrinnsvis behandlet 56 saker i 2011 og 62 saker i 2012. Årsrapporten for 2013 er ikke ferdigstilt enda, men en gjennomgang av styrereferatene viser at styret har behandlet rundt samme antall saker i 2013. Styreleder påpekte at representantene for de ansatte og studentene er med på diskusjon av samtlige saker som tas opp, selv om de ikke har stemmerett. Intervju med rektor og studentrådsleder støtter opp under dette synspunktet.

Revisors vurdering:

Gjennomgangen viser at det er blitt etablert et styre for FiV som oppfyller krav i fagskoleloven og fylkestingets vedtekter for sammensetningen av styret. Det siste valgte styret har i en kortere periode manglet varamedlem til representanten for de ansatte. Med utgangspunkt i gjennomførte intervjuer og gjennomgang av styrereferater tyder det på at

styret nokså raskt klarer å fylle det ledige vervet. Vestfold Kommunerevisjon vil anbefale at styret så raskt som mulig får navn på vararepresentanten for de ansatte og referatfører dette i et av de kommende styremøtene. Det kan imidlertid tyde på at oppmøte på styremøtene har vært en utfordring, noe styret selv tok opp på styremøte den 13. februar 2014. Vestfold Kommunerevisjon vil derfor råde styret ved Fagskolen i Vestfold om å skjerpe rutinene for fremmøte.

5.5.3 Revisjonshandling 2:

Vestfold Kommunerevisjon undersøker om Fagskolen i Vestfold har overholdt vilkår for statlige tilskudd.

Faktagjennomgang

Helseutdanningen ved Fagskolen i Vestfold er finansiert gjennom tilskudd fra Helse- direktoratet. Den 1. februar og 1. oktober rapporterer Fagskolen i Vestfold studenttall til fylkeskommunen, som rapporterer videre til Helsedirektoratet. De innrapporterte tallene danner grunnlaget for utbetaling av tilskuddene. Revisor (Vestfold Kommunerevisjon) utarbeider årlig en revisjonsuttalelse som er stilet til Helsedirektoratet. Rapporteringen ved telledato 1. februar 2011 viste at FiV hadde rapportert fire studenter for mye. Dette førte til at skolen fikk for høy refusjon på totalt kr 67.000 i 2011. I følge rektor på Fagskolen i Vestfold var årsaken til feilrapporteringen knyttet til oppstart av et nytt kull innen psykisk helsearbeid. I etterkant av denne feilrapporteringen utarbeidet skolen nye rutiner for å unngå feilrapportering i fremtiden, jamfør referat fra styremøte 8. mars 2012. I perioden 2011-2013 har ikke revisor funnet noen øvrige avvik.

Revisors vurdering:

Vestfold Kommunerevisjon hadde i 2011 merknader til skolens telling av antall studenter. Årsaken til feiltellingen ble grundig forklart fra skolens side, og Vestfold Kommunerevisjon har ikke hatt noen ytterligere merknader i perioden 2011-2013.

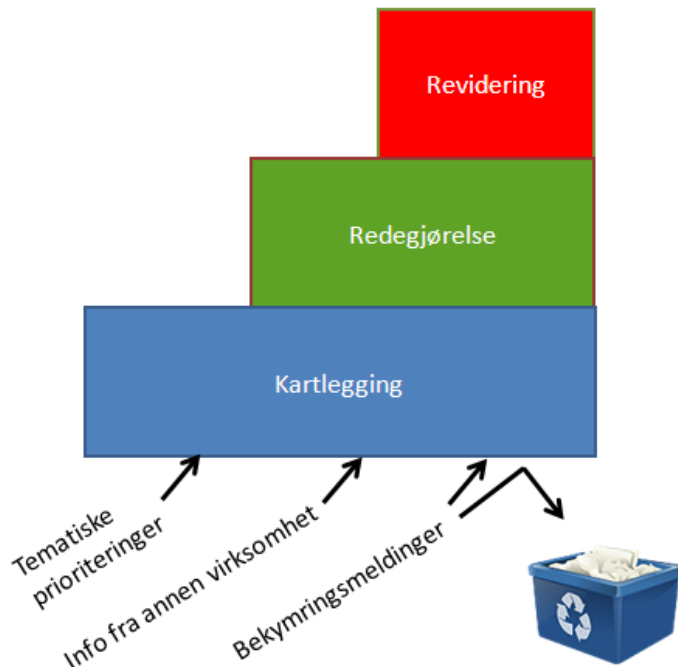
5.5.4 Revisjonshandling 3

Vestfold Kommunerevisjon undersøker om sentrale tilsynsmyndigheter har godkjent skolens styringsordning, reglement og kvalitetssystemer.

Faktagjennomgang

NOKUT vil med sine tilsyn kunne konkludere med om fagskolene har en drift som er i samsvar med grunnlaget for godkjenningen. Tilfredsstillende styringsordning, reglement og system for kvalitetssikring er vilkår for godkjenning av et utdanningstilbud, og NOKUT kan frata en tilbyder godkjenningen av tilbudet dersom disse forholdene ikke er tilfredsstillende.

Følgende figur viser gangen i tilsynsprosessen:

Kilde: <http://www.nokut.no/>

NOKUTs tilsynsmodell er organisert i tre trinn: *kartlegging*, *redegjørelse* og *revidering*. Utvelgelsen av hvilke studier og institusjoner som kartlegges kan være bestemt ut fra en tematisk prioritering, og/eller informasjon fra annen virksomhet. Det kan også være bekymringsmeldinger som NOKUT har mottatt som utløser kartleggingen. Hvis kartleggingen gir indikasjoner på sviktende kvalitet, vil det innledes en redegjørelsesfase der tilbyder blir bedt om å dokumentere konkrete forhold etter anvisning fra NOKUT. Når denne dokumentasjonen er vurdert vil det tas en avgjørelse av om utdanningstilbudet går videre til en revideringsfase.

NOKUT gjennomførte i 2012/13 et tilsyn av Fagskolen i Vestfold hvor de gjennomgikk:

- Styringsordning

- Skolens reglement og studentenes rettigheter
- Skolens kvalitetssystem

Fagskolen i Vestfolds styringsordning

Da NOKUT skulle vurdere styringsordningen ved skolen, måtte skolen legge frem dokumentasjon som viser at styret tilstrekkelig ivaretar følgende bestemmelser:

- Styret må ha en sammensetning på minst fem medlemmer. Det må videre fremgå hvordan representantene fra studentene og ansatte velges, og hvilke rettigheter disse representantene har i styret.
- Styret er ansvarlig for at studentene får det utdanningstilbudet som er forutsatt som grunnlag for godkjenningen, at alle vilkår for eventuelle statlige tilskudd overholdes og at virksomheten for øvrig drives i samsvar med gjeldende lover og regler.
- Styret er ansvarlig for at de opplysninger som blir gitt NOKUT og utdanningssøkende, er korrekte og fullstendige.
- Styret ansetter den administrative og faglige ledelsen.
- Styret er ansvarlig for det overordnede læringsmiljø, herunder det fysiske og psykiske arbeidsmiljøet som Arbeidstilsynet fører tilsyn med, og samarbeid om det med eventuelt studentorgan.
- Styret har det overordnede ansvaret for at det foreligger en plan for innholdet i utdanningen og hvordan den gjennomføres.
- Styret har ansvar for selv å behandle klager eller for å oppnevne særskilt klagenemnd. Det skal være fastsatt rutiner for klagebehandling. Sammensetningen av og kompetansen til en eventuell klagenemnd skal være fastsatt.

I retningslinjene for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning heter det videre at det må fremgå av dokumentasjonen om det er skolen eller styret som er ansvarlig for at:

- nødvendig informasjon gis til søkere og til studenter, herunder informasjon om skolepenger, utdanningstilbud, søknadsfrister og opptakskrav,
- det fastsettes krav til lærer- og instruktørkompetanse samt ledelse,
- det legges til rette for opprettelse av studentorgan for å ivareta studentenes interesser,
- samarbeid med studentorgan (studentene) skjer.

Revisors vurdering:

NOKUT har foretatt en vurdering FiVs styringsordning og Vestfold Kommunerevisjon har ved mail datert 7. februar 2014 fått bekreftet at NOKUT har funnet styringsordningen tilfredsstillende. Vestfold Kommunerevisjon vil med utgangspunkt i NOKUTs tilsyn konkludere med at Fagskolen i Vestfold har en styringsordning som er i samsvar med lov og forskrifter.

Vestfold Kommunerevisjon har noen kommentarer knyttet til skolens delegasjonsreglement, vedtatt av styret den 19. mai 2011. I dette dokumentet er det avklart arbeidsrutiner mellom ledelsen og styret og det er beskrevet en rekke arbeidsoppgaver som er delegert til rektor/administrasjonen ved FiV. I fylkestingets vedtatte vedtekter for FiV fremholdes det i § 3 at styret har ansvar for det overordnede læringsmiljøet.⁵ I henhold til veiledning til fagskoletilsynsforskriften fremholdes det at det er opp til styret om styret selv skal ha ansvar for disse oppgavene, eller om dette skal delegeres til administrasjonen gjennom et fullmaktsdokument eller styrevedtak. Intervjuene og dokumentgjennomgangen viser at dette er et område som styret har delegert til skolens administrasjon. Dette virker hensiktsmessig, da det vil være vanskelig for styret å ha den fulle oversikt over dette. Imidlertid er ikke dette området beskrevet i skolens delegasjonsreglement. Vestfold Kommunerevisjon vil derfor anbefale at styret gjennomgår delegasjonsreglementet hvor delegering av oppgaver knyttet til studentenes læringsmiljø blir tatt med som et eget punkt.

Skolens reglement

Skolens reglement skal i henhold til krav fra NOKUT inneholde informasjon om opptak, eksamen, og klagebehandling. I tillegg vurderer NOKUT om reglementet er forståelig. NOKUT har gjennomgått skolens reglement for å sikre at det foreligger et reglement som sikrer at vedtak som blir fattet angående studenter, følger reglene i forvaltningsloven. NOKUTs vurderer om det kommer frem i reglementet hvem som fatter vedtak (i første instans) og hvordan en klage behandles. Reglementene skal også være slik utformet at de sikrer lik og upartisk behandling, og at studentene forstår om de er rett behandlet eller ikke. FiV må ha dekket følgende forhold i skolereglementet:

- hvordan og hvem som gjennomfører opptak av studenter (opptaksreglement). Opptakskrav, eventuelle tidsfrister og regler for rangering av de kvalifiserte søkerne må fremgå.
- hvordan vurdering av realkompetanse for opptak gjennomføres, herunder hvem som fatter vedtak.
- hvordan prøving og vurdering foretas, og gjennomføres, og hvordan resultatet av prøving og vurdering dokumenteres (eksamensreglement).
- hvordan klager fra studenter på sensur/vurdering (kan være i eksamensreglementet) og andre vedtak behandles, herunder frister som tilfredsstiller forvaltningslovens krav.

Andre forhold som må reguleres er:

---

⁵ Utdanningsdirektoratet definerer læringsmiljø som de samlede kulturelle, relasjonelle og fysiske forholdene på skolen som har betydning for elevenes læring, helse og trivsel.

- tydelige bestemmelser for eventuelle disiplinære sanksjoner, herunder vilkår for og krav til begrunnelse for bortvisning, eller andre disiplinærsanksjoner,
- prosedyre for behandling av klage på eventuelle vedtak om disiplinære sanksjoner, hvilken støtte/hjelp en student har rett til under slike klagesaker, for eksempel å ha med seg en studenttillitsvalgt, må fremgå,
- muligheten til å gi fritak for deler av utdanningstilbudet, etter søknad fra en student på grunnlag av dokumentert oppnådd likeverdig utdanning,
- fritak gis på grunnlag av realkompetanse, der både prosedyre og krav til dokumentasjon må beskrives,
- klagemuligheter for alle enkeltvedtak.

En gjennomgang fra Vestfold Kommunerevisjon viser at det på FiVs nettsider⁶ er tilgjengelig informasjon om skolens verdigrunnlag, studentenes rettigheter og plikter, reglement for opptak, vurderingsformer, eksamensordning og klagebehandling. Denne informasjonen er blant annet samlet i skolens reglement, som også ligger tilgjengelig på nettet. I tilknytning til dette dokumentet er det utarbeidet et eget vedlegg som omhandler opptakskriterier, poengberegning og realkompetansevurdering. Rektor opplyser at nettet er en viktig informasjonskanal og at fagskoler på Østlandet har samarbeidet om utforming av noen felles brosjyrer. Studentrådslederen påpeker at det ut fra hans vurderinger ikke er noen store mangler ved skolens informasjon til studentene.

Gjennomgangen av årsrapporter og styrereferater viser at det er blitt etablert et studentråd ved skolen. Studentrådet for skoleåret 2013-14 består av i alt seks studenter, i tillegg til i alt fem vararepresentanter. Studentrådslederen er også rådets representant i styret. Det står beskrevet i reglementet for skolen at klageinstansen er skolens klagenemd som blir valgt for fire år av gangen. Den består av tre personer og er oppnevnt av styret. På styremøte den 13.2 2014 ble det tatt opp som egen sak at klageinstansen skal endres ved at lærerrepresentanten ved en annen skole byttes ut med en representant som velges av studentrådet. Dette er i samsvar med veiledning til fagskoletilsynsforordningen fra 12. desember 2013, hvor det ble reist et nytt krav om studentrepresentasjon i klageinstansen.

Rektor opplyste om at FiV har hatt en dialog med NOKUT om skolereglementet, da NOKUT mente at dette inneholdt noen mangler. Styret for FiV vedtok 20. november 2013 et oppdatert reglement.⁷ I følge rektor har man i dette reglementet rettet opp ordlyd om inntak og rettigheter i forbindelse med klageadgang.

Revisors vurdering:

Vestfold Kommunerevisjon har i mail datert den 7. februar fått bekreftet at NOKUT enda ikke har godkjent skolens reglement. Gjennomgangen viser at Fagskolen i Vestfold har respondert på kravene fra NOKUT og styret for Fagskolen i Vestfold vedtok den 20. november 2013 et nytt reglement for å imøtekomme krav fra NOKUT. Det var spesielt informasjon knyttet til klageadgang og inntak som ble tydeliggjort fra skolens side. Fagskolen regner med at de vil motta svar fra NOKUT i første kvartal i 2014. Med utgangspunkt i at NOKUT nå gjennomgår skolens reviderte reglement er det naturlig at Vestfold Kommunerevisjon ikke kan trekke bastante konklusjoner om skolens reglement er i henhold

---

⁶ <http://www.fiv.no>

⁷ Styresak 71/13 20. november 2013

lov og forskrifter. NOKUT vil i løpet av første kvartal 2014 vurdere om skolens reviderte reglement er funnet tilfredsstillende. Imidlertid støtter intervjuene og styrereferatene opp under at dette er en prosess hvor skolen har god kontroll og responderer på krav fra NOKUT.

Skolens kvalitetssystemer

I henhold til tilsynsrapporter, som er tilgjengelig på NOKUTs hjemmesider, skal system for kvalitetssikring (KS-system) gi tilfredsstillende informasjon og oppfølging på følgende punkter:

1. kvantitativ informasjon om utdanningstilbudet,
2. studentenes vurdering av utdanningstilbudet,
3. undervisningspersonalets og sensorenes vurdering av utdanningstilbudet,
4. eksterne interessenters vurdering av utdanningstilbudet,
5. ledelsens samlede analyse og vurdering av kvaliteten,
6. bruk av kunnskapen til forbedring av kvaliteten.

§ 2 i lov om fagskoleutdanning retter fokus på at tilbydere, som får godkjenning av NOKUT, må ha tilfredsstillende systemer for kvalitetssikring. § 5-1 i fagskoletilsynsforskriften beskriver de kravene NOKUT setter til fagskolens system for kvalitetssikring. I denne forskriften er det beskrevet at fagskolene må ha en systembeskrivelse som består av de ulike elementene i kvalitetssikringssystemet og vise sammenhengen mellom disse.

Fagskolen i Vestfold har to omfattende kvalitetssystemer. Det ene kvalitetssystemet er rettet mot helsefag og tekniske fag, mens den maritime utdannelsen har et eget kvalitetssystem etter retningslinjer gitt av Sjøfartsdirektoratet. Fagskolen i Vestfold, maritime fag, har som overordnet mål å tilby undervisning som er i samsvar med krav og behov gitt til kjenne av den maritime næring og STCW-konvensjonen. Det er utarbeidet en egen avtale mellom FiV og HBV (Høgskolen i Buskerud og Vestfold) vedrørende de enkelte enhetenes samspill når det gjelder kvalitetssystemer.

Rektor opplyser at FiV har hatt en prosess med Sjøfartsdirektoratet om godkjenning av kvalitetssystemet innen den maritime utdanningen. I 2009 ville ikke direktoratet godkjenne kvalitetssystemet, men i februar 2010 ble det godkjent. Sjøfartsdirektoratet mente at skolen hadde få avvik og at dette kunne tyde på at kvalitetssystemet ikke ble benyttet godt nok i den daglige driften. I følge rektor er dokumentasjon knyttet til avvikshåndtering en utfordring, for ofte løser man situasjoner der og da uten å dokumentere dette skriftlig. Gjennomgangen av styrereferater og intervju med rektor støtter opp under at dette er et område som skolen har hatt fokus på etter revisjonen fra Sjøfartsdirektoratet. I og med at Sjøfartsdirektoratet reviderer maritime utdanninger hvert femte år, forventer FiV at de kommer på ny revisjon høsten 2014. Etter nye krav fra Sjøfartsdirektoratet må FiV ha et ISO akkreditert kvalitetssystem godkjent innen november 2014.

Styrereferater, og intervju med styreleder og rektor understreker at godkjenning av KS-systemet for helsefag og tekniske fag har vært en omfattende og langvarig prosess. Rektor opplyser at skolen måtte sende inn omfattende dokumentasjon fem ganger, hvor skolen også opplevde det slik at kriteriene ble endret mellom innsendingene. Selv om NOKUT kunne ha merknader til en liten del av kvalitetssystemet, ble skolen bedt om å sende all dokumentasjon på nytt. I referat fra 8. mars 2012 fremkommer det at skolen har søkt NOKUT fire ganger om

godkjenning av skolens kvalitetssystem og i desember 2012 ble kvalitetssystemet med tilhørende rutiner på nytt sendt til NOKUT for godkjenning. I årsrapporten for 2012 fremhever FiV følgende om arbeidet med kvalitetssystemet:

”Fagskolen i Vestfold har høsten 2012 oppdatert skolens kvalitetssystem. Dette arbeidet har vært omfattende. Kvalitetssystemet er bygd opp etter retningslinjer gitt av NOKUT. Kvalitetssystemet er sendt til NOKUT flere ganger for godkjenning. Fagskolen i Vestfold er i dialog med NOKUT for å få systemet godkjent. Skolen forventer å få kvalitetssystemet godkjent av NOKUT i løpet av 2013. Skolen bruker store ressurser på å få kvalitetssystemet godkjent av NOKUT.”

Prosessene med å få godkjent kvalitetssystemet fortsatte i 2013. NOKUT godkjente tilslutt fagskolens system for kvalitetssikring i september 2013. Rektor understreker at slike langvarige prosesser bidrar til store utfordringer for fagskolene.

Revisors vurdering:

Gjennomgangen viser at Fagskolen i Vestfold har hatt lange og tidkrevende prosesser for å få godkjent kvalitetssystemene. Det at begge KS-systemene nå er godkjent viser at tilsynsmyndighetene vurderer det dit hen at Fagskolen i Vestfold nå har systemer som er i henhold til lovpålagte krav. Vestfold Kommunerevisjon vurderer det dit hen at FiV har kontinuerlig igangsatt interne prosesser for å imøtekomme krav fra tilsynsmyndighetene. Dokumentanalyser og supplerende intervjuer støtter opp under en antagelse om at FiV har arbeidet samvittighetsfullt med dette arbeidet, blant annet gjennom faste møter og kontinuerlig revisjon av kvalitetssikringssystemet. Skolen utarbeider nå ett nytt kvalitetssystem som skal godkjennes av Det Norske Veritas (DNV) i løpet av høsten 2014, etter krav fra Sjøfartsdirektoratet. Etter hva Vestfold Kommunerevisjon kjenner til vil dette kvalitetssystemet dekke samtlige fagretninger, og at det kan bidra til selve tilsynsprosessen blir mindre ressurskrevende for FiV.

Prosessene med å få godkjent KS-systemene har vært ressurskrevende, men de har de også ført til positive ringvirkninger. Vestfold Kommunerevisjon vurderer det dit hen at skolens årsrapporter er blitt videreutviklet på en slik måte at informasjon om skolens utdanningskvalitet synliggjøres på en oversiktlig måte. Gjennom årlige spørreundersøkelser innhenter skolen tilbakemeldinger om kvaliteten i utdanningen fra studenter, undervisningspersonale, sensorer og aktører i yrkesfeltet. Skolen kunne med fordel ha videreutviklet analyser knyttet til utdanningskvaliteten. Årsrapportene vitner om en god struktur, men bærer noe preg av ”klipp og lim” når det kommer til skolens egne analyser av utdanningskvaliteten. Styret har vedtatt at skolen skal utarbeide en egen kvalitetsrapport som følger skoleåret. Den første kvalitetsrapporten skulle etter planen vært ferdigstilt høsten 2013, men grunnet ekstraarbeid med omfattende tilsynsprosesser er dette arbeidet utsatt. Vestfold Kommunerevisjon vil anbefale at styret vurderer på hvilke måter skolen har ressurser og kapasitet til å intensivere dette arbeidet i tiden fremover.

5.5.5 Revisjonshandling 4:

Vestfold Kommunerevisjon undersøker om FiV har vært gjenstand for øvrige sentrale tilsyn

Som det fremgår av NOKUTs tilsynsmodell kan de også foreta tilsyn med utgangspunkt i bekymringsmeldinger. NOKUT opprettet i februar 2013 tilsyn med de maritime fagskoleutdanningene ved Fagskolen i Vestfold på bakgrunn av bekymringsmelding fra Sjøfartsdirektoratet 19. juli 2012 til NOKUT. FiV ble bedt om å sende NOKUT dokumentasjon på utvalgte faglige forhold, samt dokumentasjon på styringsordning og reglement. FiV har forsøkt å få innsyn i Sjøfartsdirektoratets bekymringsmelding, uten å lykkes med dette.

NOKUT hadde et samlet møte med høyskolen og fagskolen i høyskolens lokaler i juni 2013 hvor den mottatte dokumentasjonen ble drøftet. NOKUT mente det var behov for ytterligere dokumentasjon og dette mottok NOKUT i november 2013. I april 2014 vil NOKUT vurdere dokumentasjonen og avgjøre om tilsynet skal avsluttes eller om det skal settes i gang full revidering av de maritime fagskoleutdanningene. En full revidering vil innebære at NOKUT vurderer om kravene i fagskoleloven med forskrifter er tilfredsstillende oppfylt ved den maritime utdanningen. NOKUT opplyser til Vestfold Kommunerevisjon at en full revidering også vil se på oppnådde resultater og om kvalitetssikringssystemet brukes som et verktøy for å sikre god kvalitet i utdanningene. NOKUT opplyser videre at en full revidering vil ta om lag ett års tid, og at de ved en eventuell revidering ikke vil komme inn på økonomiske forhold knyttet til driften.

Fra FiVs side oppleves det som frustrerende at skolen ikke har fått innsyn i hva bekymringsmeldingen konkret omfatter. Det oppleves som utilstrekkelig informasjon kun å få muntlige tilbakemeldinger om forhold som berøres av bekymringsmeldingen. Rektor og styreleder tror at meldingen kan omhandle ulike aspekter, blant annet en sak hvor skolen måtte tilbakekalle vitnemål. I styremøte den 28. juni 2012 ble det orientert om feil i utstedte vitnemål til fagskolestudentene ved maritim utdanning. Skolen hadde utstedt vitnemål som ikke var i henhold til Sjøfartsdirektoratets krav. I første omgang aksepterte ikke Sjøfartsdirektoratet den nye malen for vitnemål, og FiV måtte ettersende ytterligere dokumentasjon og fagbeskrivelser som skulle vise at vitnemål var i tråd med NOKUT-godkjent studieplan. Rektor antar at bekymringsmeldingen også kan ha som utgangspunkt at man har felles undervisning med høyskolen. En utfordring, i følge rektor, kan være at man har skoleadministrasjoner på to forskjellige nivåer. I og med at dette er en type organisering, som er ønskelig skal komme sterkere i fagskolesektoren, har rektor forståelse for at direktoratet og NOKUT ønsker å se nærmere på dette.

Revisors vurdering:

FiV har opparbeidet seg verdifulle erfaringer med å samlokalisere fagskoleutdanning og høgskoleutdanning. Gjennomgangen viser at den maritime utdanningen ved FiV har hatt noen utfordringer ved at det er forskjellige skoleadministrative systemer og to administrasjoner på hvert sitt forvaltningsnivå. I all hovedsak opplyser skolen at de har hatt positive erfaringer med organisasjonsformen. Det er mye som tyder på at dette er en organiseringsform som i fremtiden vil bli viet oppmerksomhet på nasjonalt hold. Den forestående NOU-en om fagskolesektoren vil blant annet ha fokus på hvordan det best kan legges til rette for at

studenter på en hensiktsmessig måte kan bevege seg mellom fagskoler, høyskoler og universiteter. Vestfold Kommunerevisjon vil derfor anbefale at når NOU-en foreligger at styret oppdaterer fylkestinget om utvalgets konklusjoner knyttet til fremtidig organisasjonsform og finansieringsmodell for fagskolesektoren.

Gjennomgangen viser at FiV kan stå overfor en omfattende revisjon av den maritime utdanningen. Dette er en revisjon som mest sannsynlig blir ressurskrevende for skolen. Erfaringer skolen har hatt med tidligere revisjoner/tilsyn viser at dette har tatt mye tid for ledelsen. En eventuell langvarig revisjon av den maritime utdanningen, i tillegg til ressursbruk knyttet til utarbeidelse av eventuelle fremtidige kvalitetssystemer, viser behovet for at skolen kan øremerke midler til disse arbeidsoppgavene. Styret har i styresak 15-14 besluttet å sette av kr 500 000 i lønnsbudsjettet for 2014 til en full stilling i siste halvdel av regnskapsåret som er viet disse arbeidsoppgavene. Intervjuene støtter opp under at skolens ledelse og styret har en god dialog om disse utfordringene.

5.5.6 Revisors totalkonklusjon - problemstilling 1

I dette kapitlet har Vestfold Kommunerevisjon fokusert på følgende problemstilling:

Hvorvidt har Fagskolen i Vestfold en overordnet organisering og ledelse som er i tråd med krav i lov og forskrifter?

For å vurdere om Fagskolen i Vestfold en overordnet organisering og ledelse som er i tråd med krav i lov og forskrifter, har Vestfold Kommunerevisjon undersøkt og konkludert med følgende:

- **Vestfold Kommunerevisjon har undersøkt om Fagskolen i Vestfold har et styre som er i henhold til lov- og regelverk.**

Gjennomgangen viser at det er blitt etablert et styre som oppfyller krav i fagskoleloven og fylkestingets vedtekter for sammensetningen av styret. Det siste valgte styret har i en kortere periode manglet varamedlem til representanten for de ansatte. Med utgangspunkt i gjennomførte intervjuer og gjennomgang av styrereferater tyder det på at styret nokså raskt klarer å fylle det ledige vervet. Vestfold Kommunerevisjon vil anbefale at styret så raskt som mulig får navn på vararepresentanten for de ansatte og referatfører dette i et av de kommende styremøtene. Det kan imidlertid tyde på at oppmøte på styremøtene har vært en utfordring, noe styret selv tok opp på styremøte den 13. februar 2014. Vestfold Kommunerevisjon vil derfor råde styret ved Fagskolen i Vestfold om å skjerpe rutine for fremmøte.

- **Vestfold Kommunerevisjon har undersøkt om Fagskolen i Vestfold har overholdt vilkår for statlige tilskudd.**

Vestfold Kommunerevisjon hadde i 2011 merknader til skolens telling av antall studenter. Årsaken til feiltellingen ble grundig forklart fra skolens side, og Vestfold Kommunerevisjon har ikke hatt noen ytterligere merknader i perioden 2011-2013. En overordnet konklusjon er dermed at FiV har overholdt vilkår for statlige tilskudd.

- **Vestfold Kommunerevisjon har undersøkt om sentrale tilsynsmyndigheter har godkjent skolens styringsordning, reglement og kvalitetssystemer.**

Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT) har foretatt en vurdering FiVs styringsordning og Vestfold Kommunerevisjon har ved mail datert 7. februar 2014 fått bekreftet at NOKUT har funnet styringsordningen tilfredsstillende. Vestfold Kommunerevisjon vil med utgangspunkt i NOKUTs tilsyn konkludere med at Fagskolen i Vestfold har en styringsordning som er i samsvar med lov og forskrifter. Vestfold Kommunerevisjon har noen kommentarer knyttet til skolens delegasjonsreglement, vedtatt av styret den 19. mai 2011. I dette dokumentet er det avklart arbeidsrutiner mellom ledelsen og styret og beskrevet en rekke arbeidsoppgaver som er delegert til rektor/administrasjonen ved FiV. Styret har delegert arbeidsoppgaver knyttet til læringsmiljøet til skolens administrasjon uten at dette er beskrevet i skolens delegasjonsreglement. Vestfold Kommunerevisjon vil derfor anbefale at styret gjennomgår delegasjonsreglementet hvor delegering av oppgaver knyttet til studentenes læringsmiljø blir tatt med som et eget punkt.

Vestfold Kommunerevisjon har i mail datert den 7. februar 2014 fått bekreftet at NOKUT enda ikke har godkjent skolens reglement. Gjennomgangen viser at Fagskolen i Vestfold har respondert på kravene fra NOKUT og styret for Fagskolen i Vestfold vedtok den 20. november 2013 et nytt reglement for å imøtekomme krav fra NOKUT. Det var spesielt informasjon knyttet til klageadgang og inntak som ble tydeliggjort fra skolens side. Fagskolen regner med at de vil motta svar fra NOKUT i første kvartal i 2014. Med utgangspunkt i at NOKUT nå gjennomgår skolens reviderte reglement er det naturlig at Vestfold Kommunerevisjon ikke kan trekke bastante konklusjoner om skolens reglement er i henhold lov og forskrifter.

Gjennomgangen viser at Fagskolen i Vestfold har hatt lange og tidkrevende prosesser for å få godkjent kvalitetssystemene. Det at begge KS-systemene nå er godkjent viser at tilsynsmyndighetene vurderer det dit hen at Fagskolen i Vestfold har systemer som er i henhold til lovpålagte krav. Vestfold Kommunerevisjon vurderer det dit hen at FiV har kontinuerlig igangsatt interne prosesser for å imøtekomme krav fra tilsynsmyndighetene. Dokumentanalyser og supplerende intervjuer støtter opp under en antagelse om at FiV har arbeidet samvittighetsfullt med dette arbeidet, blant annet gjennom faste møter og kontinuerlig revisjon av kvalitetssikringssystemet. Skolen utarbeider nå ett nytt kvalitetssystem som skal godkjennes av Det Norske Veritas (DNV) i løpet av høsten 2014, etter krav fra Sjøfartsdirektoratet. Etter hva Vestfold Kommunerevisjon kjenner til vil dette kvalitetssystemet dekke samtlige fagretninger, og at det kan bidra til selve tilsynsprosessen blir mindre ressurskrevende for FiV. Prosessene med å få godkjent KS-systemene har vært ressurskrevende, men de har de også ført til positive ringvirkninger. Vestfold Kommunerevisjon vurderer det dit hen at skolens årsrapporter er blitt videreutviklet på en slik måte at informasjon om skolens utdanningskvalitet synliggjøres på en oversiktlig måte. Årsrapportene vitner om en god struktur, men bærer noe preg av ”klipp og lim” når det kommer til skolens egne analyser av utdanningskvaliteten. Styret har vedtatt at skolen skal utarbeide en egen kvalitetsrapport som følger skoleåret. Den første kvalitetsrapporten skulle etter planen vært ferdigstilt høsten 2013, men grunnet ekstraarbeid med omfattende tilsynsprosesser er dette arbeidet utsatt. Vestfold Kommunerevisjon vil anbefale at styret vurderer på hvilke måter skolen har ressurser og kapasitet til å intensivere dette arbeidet i tiden fremover.

- **Vestfold Kommunerevisjon har undersøket om FiV har vært gjenstand for øvrige sentrale tilsyn**

NOKUT har opprettet et tilsyn på bakgrunn av bekymringsmelding fra Sjøfartsdirektoratet. Fagskolen i Vestfold har ikke fått innsyn i bekymringsmeldingen. NOKUT vil i april vurdere om tilsynet skal avsluttes eller om det skal settes i gang full revidering av de maritime fagskoleutdanningene. En eventuell langvarig revisjon av den maritime utdanningen, i tillegg til ressursbruk knyttet til utarbeidelse av et fremtidig kvalitetssystem, viser behovet for at skolen kan øremerke midler til disse arbeidsoppgavene. Styret har i styresak 15-14 besluttet å sette av kr 500 000 i lønnsbudsjettet for 2014 til en full stilling i siste halvdel av regnskapsåret som er viet disse arbeidsoppgavene. Intervjuene støtter opp under at skolens ledelse og styret har en god dialog om disse forholdene.

Fagskolen i Vestfold har høstet mange erfaringer med å samarbeide med høgskolesektoren. I en forestående NOU om fagskolesektoren vil det blant annet fokuseres på hvordan det best kan legges til rette for at studenter på en hensiktsmessig måte kan bevege seg mellom fagskoler, høyskoler og universiteter. Vestfold Kommunerevisjon vil derfor anbefale at når NOU-en foreligger at styret oppdaterer fylkestinget om utvalgets konklusjoner knyttet til sentrale problemstillinger, som for eksempel fremtidig organisasjonsform og finansieringsmodell for fagskolesektoren. Etter hva Vestfold Kommunerevisjon forstår, vil dette kunne få innvirkninger for fylkeskommunen og det vil derfor være nyttig for fylkestinget å få styrets innspill om mulige fremtidige konsekvenser.

5.7 Problemstilling 2

I hvilken grad har Fagskolen i Vestfold en gjennomstrømming av studenter i tråd med skolens målsettinger?

FiV har dimensjonert antall studieplasser knyttet til de ulike utdanningstilbudene. I gjennomgangen av studenttallene knyttet til hver retning, vil Vestfold Kommunerevisjon se nærmere på hvor tett opp til dette studenttallet skolen har vært de siste tre skoleårene.

Skolen har også formulert mål på hvor mange studenter de ønsker skal bestå utdanningen de starter på. Skolens målsetting er at 80 % av alle studentene som går opp til eksamen skal bestå og at 75 % av studentene per fordypning skal bestå.

Når det gjelder skolens totale mål for avbrudd er det ønskelig at dette ikke skal overstige 15 % og maksimalt være på 20 % per fordypning.

5.7.1 Revisjonskriterier

1. Fagskolen i Vestfold bør ligge tett opp til dimensjonerte studenttall for hver retning.
2. Andel studenter som består eksamen bør ligge tett opp til skolens målsettinger på området.
3. Andel avbrudd bør ikke overstige skolens målsettinger på området.

5.7.2 Revisjonshandling 1

Vestfold Kommunerevisjon undersøker søknadsmassen ved de ulike utdanningsretningene

Opptak til fagskoleutdanningen skjer på bakgrunn av fullført videregående opplæring med realkompetanse eller yrkesfaglig kompetanse. 1. oktober er dato for nasjonal telling av studenter i fagskolen, og tabell 1-3 på de neste sidene viser oversikt over antall studenter fordelt på deltid og omregnet til heltid i skoleårene 2011/2012, 2012/2013 og 2013/2014.

Tabell 1: Avdeling for maritime fag			
Skoleår 2011/2012, 2012/2013 og 2013/2014			
Oversikt over antall studenter og studenter fordelt på heltid			
	Fordypning	Totalt ant. studenter	Omregnet til heltid
Skoleår 2011/2012	1.klasse Skipsteknisk drift	10	10
	1.klasse Nautikk	16	16
	Sum 1. klasse	26	26
	2.klasse Skipsteknisk drift	11	11
	2.klasse Nautikk	10	10
	Sum 2. klasse	21	21
	Sum skoleår 2011/12	47	47
Skoleår 2012/2013	1.klasse Skipsteknisk drift	13	13
	1.klasse Nautikk	15	15
	Sum 1. klasse	28	28
	2.klasse Skipsteknisk drift	11	11
	2.klasse Nautikk	23	23
	Sum 2. klasse	34	34
	Sum skoleår 2012/13	62	62
Skoleår 2013/2014	1.klasse Skipsteknisk drift	14	14
	1.klasse Nautikk	14	14
	Sum 1. klasse	28	28
	2.klasse Skipsteknisk drift	6	6
	2.klasse Nautikk	13	13
	Sum 2. klasse	19	19
	Sum skoleår 2013/14	47	47

Gjennomgang av Fagskolen i Vestfold

Tabell 2: Avdeling for teknologifag
 Skoleår 2011/2012, 2012/2013 og 2013/2014.
 Oversikt over antall studenter fordelt på deltid og heltid

	Fordypning	Deltid	Heltid	Totalt ant. studenter	Omregnet til heltid
Skoleår 2011/2012	1.klasse Automatisering	3	6	9	7,5
	1.klasse Elektronikk	0	11	11	11
	1.klasse Elkraft	8	19	27	23
	LØM-modul	8	0	8	2
	Sum 1. klasse	19	36	55	43,5
	2.klasse Automatisering	0	7	7	7
	2.klasse Elektronikk	0	16	16	16
	2. klasse Elkraft	3	19	22	20,5
	ECOM-modul	35	0	35	8,75
	Sum 2. klasse	38	42	80	44,25
	Sum skoleår 2011/12	57	78	135	87,75
	Skoleår 2012/2013	1.klasse Automatisering	7	7	14
1.klasse Elektronikk		1	12	13	12,5
1.klasse Elkraft		11	17	28	22,5
LØM-modul		5	0	5	1,25
Sum 1. klasse		24	36	60	46,75
2.klasse Automatisering		3	4	7	5,5
2.klasse Elektronikk		0	7	7	7
2. klasse Elkraft		4	18	22	20
ECOM-modul		8	0	8	2
Sum 2. klasse		15	29	44	34,5
Sum skoleår 2012/13		39	65	104	81,25
Skoleår 2013/2014		1.klasse Automatisering	6	6	12
	1.klasse Elektronikk	0	18	18	18
	1.klasse Elkraft	4	19	23	21
	LØM-modul	-	-	-	-
	Sum 1. klasse	10	43	53	48
	2.klasse Automatisering	3	5	8	6,5
	2.klasse Elektronikk	0	9	9	9
	2. klasse Elkraft	8	16	24	20
	ECOM-modul	29	0	29	7,5
	Sum 2. klasse	40	30	70	43
Sum skoleår 2013/14	50	73	123	91	

Tabell 3: Avdeling for helsefag
 Skoleår 2011/2012, 2012/2013 og 2013/2014.
 Oversikt over antall studenter fordelt på deltid og heltid

	Fordypning	Deltid	Heltid	Totalt ant. studenter	Omregnet til heltid
Skoleår 2011/2012	1.klasse Psykisk helsearbeid	19	0	19	9,5
	1.klasse Helse, aldring og aktiv omsorg	11	0	11	5,5
	Sum 1. klasse	30	0	30	15
	2. klasse Psykisk helsearbeid (uteksamineres januar 2013)	8	0	8	4
	Sum 2. klasse	8	0	8	4
	Sum skoleår 2011/12	38	0	38	19
Skoleår 2012/2013	1.klasse Psykisk helsearbeid	22	0	22	11
	1.klasse Helse, aldring og aktiv omsorg	9	0	9	5
	Sum 1. klasse	31	0	31	15,5
	2.klasse Psykisk helsearbeid	16	0	16	8
	2.klasse Helse, aldring og aktiv omsorg	7	0	7	3,5
	2. klasse Psykisk helsearbeid	7	0	7	3,5
Sum 2. klasse	30	0	30	15	
Sum skoleår 2012/13	61	0	61	30,5	
Skoleår 2013/2014	1.klasse Psykisk helsearbeid	26	0	26	13
	1.klasse Helse, aldring og aktiv omsorg	13	0	13	6,5
	Sum 1. klasse	39	0	39	19,5
	2.klasse Psykisk helsearbeid	17	0	17	8,5
	2.klasse Helse, aldring og aktiv omsorg	7	0	7	3,5
	Sum 2. klasse	24	0	24	12
Sum skoleår 2013/14	63	0	63	31,5	

Kommentarer til tabell 1-3:

Avdeling for maritime fag hadde 47 heltidsstudenter i skoleårene 2011/12 og 2013/14. I skoleåret 2012/13 hadde avdelingen totalt 62 heltidsstudenter. Avdeling for maritime fag har hatt en nedgang i antall studenter og antall studenter omregnet til heltid, hvis vi sammenligner skoleåret 2013/14 og 2012/13. Avdeling for teknologifag hadde både heltids- og deltidsstudenter, og omregnet til heltidsplasser har de hatt en økning i elevtallet fra skoleåret

2012/13 til skoleåret 2013/14. Avdeling for helsefag har to flere heltidsstudenter hvis vi sammenligner 2012/13 og 2013/14. Sammenligner vi årene 2011/12 og 2013/14 ser vi at avdelingen har fått 25 flere deltidsstudenter, og omregnet til heltid utgjør dette en økning på 12,5 heltidsplasser.

I tabell fire oppsummeres antall studenter og antallet studenter omregnet til heltidsplasser. Tabellen viser også gjennomsnittsalder ved de ulike retningene, i tillegg til at vi har satt inn en kolonne i tabellen som viser antall studenter som utdanningen er dimensjonert for.

Tabell 4: Antall studenter, omregnet til heltidsplasser, gjennomsnittsalder og dimensjonering				
(skoleår 2011/12, 2012/13 og 2013/14)				
Fordypning	Antall studenter	Omregnet til heltidsplasser	Gj.alder	Dimensjonering
Elektrofag	135	87,75	29	130
Maritime fag	47	47	28	60
Helsefag	38	19	43	100
Skoleår 2011/12	220	154	--	290
Elektrofag	104	81,25	30	130
Maritime fag	62	62	26	60
Helsefag	61	30,5	46	100
Sum 2012/13	227	173,75	--	290
Elektrofag	123	91	31	130
Maritime fag	47	47	24	60
Helsefag	63	31,5	46	100
Sum 2013/14	233	169,5	--	290

Kommentarer til tabell 4:

FiV og Høgskolen i Buskerud og Vestfold har en avtale mellom skolene om antall studenter som kan tas opp til maritime fag. Totalt på to årsklasser og to andreklasser skal det totale antallet ikke overstige 60 studenter på denne retningen. På helsefag søker FiV til fylkeskommunen om antall studieplasser som skal tilbys hvert år. På elektrofag er det størrelsen på klasserommene, samt antall skolen mener det mulig å følge opp gjennom et studieår som er begrensningen. Tabell 4 viser at studenttallet varierer totalt sett litt fra år til år. Antall studenter omregnet til heltidsplasser har variert i perioden, med en svak nedgang fra skoleåret 2012/13 og 2013/14. Gjennomsnittsalderen er høyest på helsefag og lavest på maritime fag. Fagskolen i Vestfold poengter at det er viktig å tilby studieplass til studenter som oppfyller søkerkriteriene. Fagskolestudentene er ofte etablerte studenter med familie som har planlagt oppstart av studier over lang tid. I følge FiV har skolen et passende antall studieplasser til det løpende behovet i regionen. Noen av fordypningene dekker et større område enn Vestfold. Maritime fag skal dekke hele Østlandet. Elektronikk skal dekke hele landet som eneste tilbyder. På helsefag kommer de fleste studentene fra eget fylke.

Rektor kommenterer at mange av de andre fagskolene har hatt større vekst i studentmassen, enn hva som har vært tilfelle ved Fagskolen i Vestfold. På spørsmål om skolen har noen målsettinger knyttet til elevtall ved de ulike retningene, poengter rektor at:

- **Elektrofag:** Skolen ønsker totalt sett å fylle opp felles førsteklasse. Rektor opplyser at ved skolestart 2013/14 er felles førsteklasse elektro fulltegnet.
- **Maritime fag:** FiVs mål er å ha et studenttall på 60 studenter totalt.
- **Helsefag:** For skoleåret 2013/14 er det tatt inn 13 studenter på fordypningen helse, aldring og aktiv omsorg og skolen ønsker å øke studenttallet til 25 på denne fordypningen.

5.7.3 Revisjonshandling 2: Vestfold Kommunerevisjon undersøker om eksamensresultat og andel frafall fra studiene ligger tett opp til skolens målsettinger på området

Skolen har som mål at 80 % av alle studentene skal bestå eksamen til normert tid, og at 75 % skal bestå i hver enkelt fordypning. Skolen har også målsetting om at skolens totale mål for avbrudd ikke skal overstige 15 % og maksimalt være på 20 % per fordypning.

Tabell 5-7 viser en oversikt over antall studenter fordelt på deltid og heltid, eksamensresultat og avbrudd i studiene oversikt fordelt over skoleårene 2011/2012 og 2012/2013. Vi har ikke tatt med skoleåret 2013/14 i disse oversiktene, da tallgrunnlaget naturlig nok ikke er ferdigstilt. Tabellene viser resultater ut fra normert tid.

Tabell 5: Avdeling for maritime fag				
Skoleår 2011/2012 og 2012/2013				
Oversikt over antall studenter, eksamensresultat og avbrudd i studiene.				
	Fordypning	Totalt ant. studenter	Bestått – %	Avbrudd- %
Skoleår 2011/2012	1.klasse Skipsteknisk drift	10	50 %	50 %
	1.klasse Nautikk	16	56 %	44 %
	Sum 1. klasse	26	54 %	46 %
	2.klasse Skipsteknisk drift	11	18 %	82 %
	2.klasse Nautikk	10	60 %	40 %
	Sum 2. klasse	21	38 %	62 %
	Sum skoleår 2011/12	47	47 %	53 %
Skoleår 2012/2013	1.klasse Skipsteknisk drift	13	46 %	53 %
	1.klasse Nautikk	15	33 %	20 %
	Sum 1. klasse	28	39 %	32 %
	2.klasse Skipsteknisk drift	11	64 %	18 %
	2.klasse Nautikk	23	48 %	39 %
	Sum 2. klasse	34	53 %	32 %
	Sum skoleår 2012/13	62	47 %	32 %

I lys av FiVs målsettinger om maksimalt 20 % avbrudd på studiene totalt og 15 % på den enkelte fordypning, er avbruddet og strykprosenten langt høyere på de maritime fagene. I henhold til skolens ledelse er det flere årsaker til dette. I hovedsak kan frafallet og andelen

bestått forklares ved at dette er svært arbeidskrevende studier med høye krav. Tallene vitner også om at skolen er bundet opp av STCW-konvensjonen og må følge de retningslinjene som er gitt i denne. Det er også viktig å poengtere at skolen ser at mange studenter går opp til ny eksamen og består den på et senere tidspunkt.

Tabell 6: Avdeling for teknologifag

Skoleår 2011/2012 og 2012/2013

Oversikt over antall studenter, eksamensresultat og avbrudd i studiene.

	Fordypning	Totalt ant. studenter	Bestått – %	Avbrudd- %
Skoleår 2011/2012	1.klasse Automatisering	9	56 %	11 %
	1.klasse Elektronikk	11	55 %	36 %
	1.klasse Elkraft	27	78 %	15 %
	LØM-modul	8	25 %	75 %
	Sum 1. klasse	55	61 %	27 %
	2.klasse Automatisering	7	86 %	0
	2.klasse Elektronikk	16	50 %	12,5 %
	2. klasse Elkraft	22	77 %	5 %
	ECOM-modul	35	71 %	0
	Sum 2. klasse	80	70 %	4 %
	Sum skoleår 2011/12	135	67 %	13 %
Skoleår 2012/2013	1.klasse Automatisering	14	86 %	14 %
	1.klasse Elektronikk	13	69 %	31 %
	1.klasse Elkraft	28	71 %	11 %
	LØM-modul	5	80 %	20 %
	Sum 1. klasse	60	75 %	17 %
	2.klasse Automatisering	7	71 %	28 %
	2.klasse Elektronikk	7	86 %	14 %
	2. klasse Elkraft	22	86 %	5 %
	ECOM-modul	8	100 %	0
	Sum 2. klasse	44	86 %	9 %
Sum skoleår 2012/13	104	80 %	13 %	

Hvis man ser elektrofagene samlet, så ligger denne avdelingen innenfor skolens målsettinger når det gjelder maksimalt 15 % frafall. Det er variasjoner knyttet til de enkelte fordypningene. Noen av fordypningene ligger langt under målsettingen om maks 20 % frafall, mens andre ligger over 20 % frafall. Det må også bemerkes at det er få studenter ved noen av retningene, slik at frafall fra enkeltpersoner vil gjøre forholdsvis stort utslag. I tilknytning til LØM-modulen finner vi at det er hele 75 % avbrudd i skoleåret 2011/12. Konkret betyr dette at seks av i alt åtte studenter sluttet på studiet. Tabellen viser at elektronikk har hatt stort frafall og rektor påpeker at dette skyldes i hovedsak at skolen kan ta opp VG3 elever fra videregående opplæring under forutsetning av at de tar fagbrev mens de går på fagskolen. Mange av disse studentene ønsker primært jobb og har fagskolen som sitt andrevalg. Disse studentene slutter hvis de får jobbtilbud om høsten.

Tabell 7: Avdeling for helsefag				
Skoleår 2011/2012 og 2012/2013				
Oversikt over antall studenter, eksamensresultat og avbrudd i studiene.				
	Fordypning	Totalt ant. studenter	Bestått – %	Avbrudd-%
Skoleår 2011/2012	1.klasse Psykisk helsearbeid	19	84 %	16 %
	1.klasse Helse, aldring og aktiv omsorg	11	64 %	36 %
	Sum 1. klasse	30	77 %	23 %
	2. klasse Psykisk helsearbeid	8	88 %	13 %
	Sum 2. klasse	8	88 %	13 %
	Sum skoleår 2011/12	38	79 %	21 %
Skoleår 2012/2013	1.klasse Psykisk helsearbeid	22	82 %	18 %
	1.klasse Helse, aldring og aktiv omsorg	10	75 %	25 %
	Sum 1. klasse	31	81 %	19 %
	2.klasse Psykisk helsearbeid	16	63 %	38 %
	2.klasse Helse, aldring og aktiv omsorg	7	100 %	0
	2. klasse Psykisk helsearbeid	7	100 %	0
	Sum 2. klasse	30	80 %	20 %
Sum skoleår 2012/13	61	80 %	20 %	

Tabell 7 viser at skolen har oppnådd gode resultater på helsefag. I forbindelse med sensur på eksamen, benyttes sensorer fra andre skoler og rektor påpeker at resultatene ved FiV er over landsgjennomsnittet. Når det gjelder avbrudd i studiene er helsefag sett under ett tett opp til skolens målsetting, selv om det er variasjon mellom fordypningene.

Tabell 8 oppsummerer antall studenter ved hver fordypning, eksamensresultat og frafall:

Tabell 8: Oppsummering: antall studenter, eksamensresultat og frafall			
(skoleår 2011/12 og 2012/13)			
Fordypning	Antall studenter	Bestått	Frafall
Elektrofag	135	67 %	13 %
Maritime fag	47	47 %	53 %
Helsefag	38	79 %	21 %
Skoleår 2011/12	220	65 %	23 %
Elektrofag	104	80 %	13 %
Maritime fag	62	47 %	32 %
Helsefag	61	80 %	20 %
Sum 2012/13	227	71 %	20

Tabellen viser at skolen samlet sett ikke har nådd målsettingen om at 80 % av skolens studenter skal bestå eksamen til normert tid. Imidlertid har skolen nådd denne målsettingen både på elektrofag i 2012/13 og helsefag i 2011/12 og 2012/13. Den maritime utdannelsen har % -vis hatt et betydelig større frafall og % - vis færre studenter som har bestått eksamen til

normert tid. Skolen sett under ett når stort sett målsettinger knyttet til frafall, men at de største utfordringene knyttet til frafall er relatert til den maritime utdanningen. Selv om frafallet og strykprosenten er stor innenfor maritime fag, poengterer rektor at:

”Mange studenter går opp til ny og utsatt eksamen og består. Den maritime utdanningen er en krevende utdanning for både fagskolestudenter og høyskolestudenter. Fagskolestudentene kan i dag slutte etter første året og sammen med fartstid løse lavere sertifisering på operativt nivå som dekksoffiserer og maskinoffiserer. Etter to år kan studentene løse høyeste sertifikat sammen med fartstid på ledelsesnivå. Emnene er lik i de to årene, men i første klasse er det fokus på operativt nivå og i andre klasse på ledelsesnivå. Fra høsten 2014 må studentene gå i to år. Det blir ikke mulig å slutte etter første studieår. Undervisningspersonalet kan da konsentrere seg om et fagemne på operativt og ledelsesnivå samtidig og det vil bli mulig for større fokus innenfor et fagområde. Utdanningens ansatte er av den oppfatning at dette tiltaket vil skape mere ro i opplæringen og gjøre det lettere for studentene å bestå utdanning og at færre vil avbryte utdanningen. Nesten alle studentene som søker maritime fag ønsker å studere i to år med muligheter for senere å løse sertifikater på høyeste nivå.”

Rektor understreker også at arbeidet med rekruttering og tiltak rettet mot frafall er et viktig fokus for skolen:

”Vi orienterer videregående elever, lærlinger, noen ungdomsskoleelever, deltar i Østlandssamarbeidet hvor seks fagskoler deltar og hvor det benyttes store ressurser på markedsføring via et byrå. Byrået har foretatt en grundig undersøkelse av fagskolene og hva som påvirker den enkelte søker for å velge fagskoleutdanning. Frafallet blir fulgt opp av skolens ledelse. Studenter som uteblir fra skolen over en periode blir kontaktet via telefon. Skolen ønsker å kartlegge årsaken til fraværet og om vi kan tilby justeringer for den enkelte med f.eks deltid isteden for heltid e.l.”

Revisors vurdering:

FiV har jevnt over noe lavere studenttall enn hva som blir lagt til grunn for dimensjoneringen. Eksempelvis er det for skoleåret 2013/14 totalt tatt opp 47 studenter på den maritime fagretningen. Tilbakemeldinger fra rektor tyder på at skolen er svært godt fornøyd med rekrutteringsprosessen selv om det er høyere søkertall andre steder i landet enn Østlandet. Studenttallene vil variere noe fra år til år, og mye kan tyde på at elevtallet er i samsvar med hva man kan forvente for en maritim fagskole på Østlandet. For å få flere studenter til fagretningen er skolen avhengig at det blir tatt inn studenter på maritim opplæring på videregående og på Østlandet er det kun to offentlige skoler (Færder videregående skole og Etterstad videregående skole). I tillegg er det to maritime opplæringsskip med videregående opplæring. Dette kan tyde på at rekrutteringsgrunnlaget for den maritime opplæringen vil sette naturlige begrensninger på antall studenter det er mulig å ta opp hvert år.

Vestfold Kommunerevisjon vurderer at skolen jobber samvittighetsfullt med å finne årsaker til frafallet ved de ulike retningene. Gjennomgående trekk til frafallet ser ut til å være økonomiske utfordringer for studentene og at noen opplever faget som vanskeligere enn man trodde. Noen starter opp på studiene, for så å komme tilbake etter noen år. Noen av studentene er også jobbsøkende og slutter når de får tilbud om jobb. Gjennomgangen viser at

de maritime fagene har høyere frafall, og skolen kan vise til at de har gjennomført undersøkelser om årsaker til frafallet. Skolen har også uttrykt at de i fremtiden vil fokusere på å fremskaffe studentenes vurderinger av årsakene til studieavbruddet. Skolen kan også vise til at de har igangsatt tiltak for å hindre frafall, som eksempelvis at de tilbyr intensivkurs over en uke i matematikk en uke før studiestart, for maritime og elektrofag.

Rekrutteringsgrunnlaget setter noen naturlige begrensinger for opptak av studenter på den maritime retningen. Vestfold Kommunerevisjon vurderer det derfor dit hen at rekrutteringsgrunnlaget gir utslag på antall studenter som starter på de ulike retningene. Vestfold Kommunerevisjon anbefaler at FiV har fokus på rekrutteringen til de ulike fagretningene, samtidig som skolen har et spesielt fokus på tiltak rettet mot frafall blant studentene.

5.7.4 Revisors totalkonklusjon - problemstilling 2

I dette kapitlet har Vestfold Kommunerevisjon fokusert på følgende problemstilling:

I hvilken grad har Fagskolen i Vestfold en gjennomstrømning av studenter i tråd med skolens målsettinger?

Gjennomgangen har vist at skolens totale elevtall har hatt en svak stigning de senere årene, men at skolens studenttall ligger noe under skolens dimensjonering.

Skolen har også formulert mål på hvor mange studenter de ønsker skal bestå utdanningen de starter på. Skolens målsetting er at 80 % av alle studentene som går opp til eksamen skal bestå og at 75 % av studentene per fordypning skal bestå.

Når det gjelder skolens totale mål for avbrudd er det ønskelig at dette ikke skal overstige 15 % og maksimalt være på 20 % per fordypning. Gjennomgangen viser at skolen samlet sett ikke har nådd målsettingen om at 80 % av skolens studenter skal bestå eksamen til normert tid. Imidlertid har skolen nådd denne målsettingen både på elektrofag i 2012/13 og helsefag i 2011/12 og 2012/13. Den maritime utdannelsen har %-vis hatt et betydelig større frafall og %-vis færre studenter som har bestått eksamen til normert tid. Skolen sett under ett når stort sett målsettinger knyttet til frafall, men at de største utfordringene knyttet til frafall er relatert til den maritime utdanningen.

Vestfold Kommunerevisjon vurderer det dit hen at skolen jobber samvittighetsfullt med å finne årsaker til frafallet ved de ulike retningene. Gjennomgående trekk til frafallet ser ut til å være økonomiske utfordringer for studentene og at noen opplever faget som vanskeligere enn hva man trodde. Noen starter opp på studiene, for så å komme tilbake etter noen år. Noen av studentene er også jobbsøkende og slutter når de får tilbud om jobb. Gjennomgangen viser at de maritime fagene har høyere frafall, og skolen kan vise til at de har gjennomført undersøkelser om årsaker til frafallet. Skolen har også uttrykt at de i fremtiden vil fokusere på å fremskaffe studentenes vurderinger av årsakene til studieavbruddet. Skolen kan også vise til at de har igangsatt tiltak for å hindre frafall, som eksempelvis at de tilbyr intensivkurs over en uke i matematikk en uke før studiestart for maritime og elektrofag.

Rekrutteringsgrunnlaget setter noen naturlige begrensinger for opptak av studenter på den maritime retningen. Dette kan være en forklaring på at skolen ikke konsekvent har studenttall

i tråd med dimensjoneringen. Vestfold Kommunerevisjon anbefaler at FiV har fokus på rekrutteringen til de ulike fagretningene, samtidig som skolen har et spesielt fokus på tiltak rettet mot frafall blant studentene.

5.8 Problemstilling 3

Hvilket handlingsrom har Fagskolen i Vestfold for å oppdatere innholdet i utdanningen i tråd med hva yrkeslivet etterspør?

Fagskoleutdanningen skal være yrkesrettet og ha et nært samarbeid med yrkesfeltet. Det er en forutsetning for å kunne tilby fagskoleutdanning at utdanningen ”gir kompetanse som kan tas i bruk i arbeidslivet uten ytterligere opplæring”, jmfør § 1 i fagskoleloven. I veilederen til fagskoletilsynsforskriften poengteres det for at utdanningen skal være relevant for yrkesfeltet innebærer dette at innholdet må være i tråd med det yrkesfeltet etterspør. Læringsutbyttet må oppdateres i takt med utviklingen i yrkesfeltet. I henhold til veiledning til fagskoletilsynsforskriften er denne tilknytningen viktig for å sikre at det læringsutbyttet studentene har etter endt utdanning er i tråd med det behovet yrkesfeltet har for kompetanse.

5.8.1 Revisjonskriterier

1. Fagskolen i Vestfold må vise til samarbeid med yrkeslivet
2. Fagskolen i Vestfold må oppdatere innholdet i utdanningen i tråd med det yrkesfeltet etterspør.

5.8.2 Revisjonshandling 1:

Vestfold Kommunerevisjon undersøker hvilke samarbeidsrelasjoner skolen har med aktører i yrkeslivet

Faktagjennomgang

Gjennomgang av styrereferater, årsrapporter og intervjuene, som er foretatt, viser at Fagskolen i Vestfold poengterer at de har et samarbeid med en rekke institusjoner i næringslivet og med kommunene. Av samarbeidsaktører nevnes blant annet Norsk industri, Norsk teknologi, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, Post og teletilsynet, opplæringskontoret for maritime fag på sørøst og kommunene i Vestfold innen helsefag. Næringslivets organisasjoner er også representert i styret.

Skolen har hatt som uttalt ønske å videreutvikle og systematisere arbeidet med fagråd innen helsefag, elektrofag og maritime fag. Administrasjonen og styret ved FiV arbeidet høsten 2012 med å etablere fagråd innen den enkelte fordypning/avdeling, jmfør styrereferat den 6.9.2012. Hensikten med fagrådene er at de skal gi råd innenfor kvaliteten på utdanningen, emner som det bør legges vekt på ved skolen, markedsføring, erfaring med tidligere studenter, trender i markedet osv. Disse fagutvalgene skal møtes to ganger i året og gi skolen tilbakemelding om utdanningens relevans og være en støttespiller for å sette i gang oppdragsundervisning og etablere nye utdanninger.

Skolen har også utarbeidet samarbeidsavtaler med næringslivet og institusjoner. Skolen innhenter tilbakemeldinger om kvaliteten i utdanningen blant annet fra aktører i yrkesfeltet.

Disse undersøkelsene er referert i årsrapportene. Helsefagstudenter kan ha praksis på egen arbeidsplass etter søknad. Arbeidsplassen må da tilfredsstillende de krav skolen har til praksisbedrift og institusjonen må ha en veileder for studentene. Elektronikkstudenter er også utplassert i praksisplasser i elektronikkindustrien i Vestfold. Innen maritime fag opplyser rektor om at det samarbeides med Maritim kompetansesenter, som er et opplæringskontor som er eid av rederiene. Skolen konkluderer med at det er viktig at fagskolen har et nært samarbeid med arbeidslivet for å tilby utdanninger næringslivet og institusjonene etterspør. Rektor og styreleder understreker også i intervju med Vestfold Kommunerevisjon at dette er særdeles viktig for FiV fremover.

5.8.3 Revisjonshandling 2:

Vestfold Kommunerevisjon undersøker hvilket handlingsrom FiV har for igangsettelse av nye studier

Faktagjennomgang

I styrereferater fra 2012 fremkommer det at styret ber administrasjonen om å innlede en dialog med kommuner i Vestfold og Sykehuset i Vestfold med den hensikt å kartlegge deres behov for fagskoleutdanninger, og for å gi signaler om hva fagskolen kan tilby. Styret bestemte i desember 2012 at FiV skulle sende søknad om akkreditering av tilbudene ”restaurantledelse”, ”butikkledelse”, ”miljøarbeid innen rus” og ”kreftomsorg og lindrende pleie”. Skolen har også planlagt igangsetting av opplæring og bevisstgjøring innen velferdsteknologi, jmfør styrereferat den 25.10.2012.

Dokumentgjennomgang og intervjuer viser at veien kan være lang fra et definert opplevd behov for en ny utdanning til en NOKUT-godkjenning for igangsettelse av utdanningen. Dette kan eksemplifiseres med FiVs arbeid med igangsettelse av fagretningen ”restaurantledelse”. I styrereferat 24.1.2013 blir det omtalt at FiV i samarbeid med Greveskogen videregående skole og neringen har utarbeidet en plan for fordypningen ”restaurantledelse”. Skolen bestemte seg for tidligere å trekke denne søknaden på grunn av manglende NOKUT-godkjenning av kvalitetssikringssystemet, i tillegg til at skolen vurderte det slik at søknaden måtte utarbeides slik at den er i samsvar med kvalifikasjonsrammeverkets krav til læringsutbyttebeskrivelse. Styret vedtok 24.1.13 at skolen skulle søke godkjenning av plan for restaurantledelse under forutsetning av at kvalitetssikringssystemet måtte godkjennes før fristen for innsendelse.

I styrereferater fra 2012 og 2013 ble det blant annet trukket frem at NHO Reiseliv og opplæringskontoret for reiseliv, restaurant og matfag uttrykte bekymring for lang saksgang med å få godkjent fordypningen restaurantledelse. I styrereferat fra 13. februar 2014 påpekes det at gruppen, som har jobbet med søknaden om fordypningen restaurantledelse, etterspør fremdrift med en ny søknad til NOKUT.

En forutsetning for å kunne søke om akkreditering av nye utdannelse er at skolen har godkjente KS-systemer. Da skolen høsten 2013 fikk godkjent KS-systemet fikk de mulighet til å søke om nye fordypninger. Skoleadministrasjonen vurderte det imidlertid dit hen at det var mest hensiktsmessig å avvente ny søknad i påvente av en mulig omfattende revisjon av den maritime utdanningen.

Rektor belyser denne tematikken på følgende måte:

”Vi er fornøyd med å ha tilsynsmyndighetene, det er klart. I følge loven skal vi være yrkesrettet for næringslivet, men vi klarer ikke å få til nye utdanninger raskt fordi tilsynsmyndighetene har så omstendelige prosesser. Fra næringslivet kommer med en ide så må vi regne med en søknadsprosess på nærmest tre år. Det burde ha vært laget et system som gjør at vi raskere kan svare næringslivet.”

Revisors vurderinger:

Gjennomgangen viser at FiV har igangsatt en rekke tiltak for å sikre en hensiktsmessig kontakt med yrkeslivet. De har utarbeidet samarbeidsavtaler, etablert diverse fagråd og gjennomfører evalueringer fra aktører i yrkesfeltet. Dette er et særdeles viktig arbeid i og med at fagskolene på mange måter skal være arbeidslivets utdanninger. Sentrale spørsmål for FiV i tiden fremover er blant annet knyttet til hvilken forankring skolen skal ha til arbeidslivet.

Skolen har utfordringer knyttet til igangsettelse av nye fag som etterspørres fra yrkeslivet. I dette kapitlet er dette blitt eksemplifisert med faget ”restaurantledelse”, hvor skolen av ulike årsaker har valgt å utsette ny søknad. Skolen beskriver at tidkrevende tilsynsprosesser legger begrensninger på skolens handlingsrom. En svært uheldig konsekvens av dette er at skolen ikke klarer å igangsette studier det er etterspørsel etter, noe som på sikt vil svekke skolens legitimitet overfor yrkeslivet.

Vestfold Kommunerevisjon anbefaler derfor at at årsrapportene som behandles i fylkestinget kan ha enda større fokus på hvordan utdanningene kan ha potensial for å utgjøre en større faktor for norsk næringsliv og hvordan skolen til enhver tid kan tilføre arbeidslivet kompetent arbeidskraft.

5.8.4 Revisors totalkonklusjon - problemstilling 3

I dette kapitlet har Vestfold Kommunerevisjon fokusert på følgende problemstilling:

Hvilket handlingsrom har Fagskolen i Vestfold for å oppdatere innholdet i utdanningen i tråd med hva yrkeslivet etterspør?

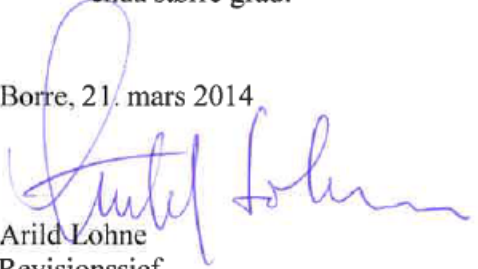
Vestfold Kommunerevisjon konkluderer at FiV har en rekke samarbeidsrelasjoner med aktører i yrkeslivet og at skolen anser dette som en svært viktig del av skolens arbeid. Vi konkluderer også med at skolen har hatt utfordringer når det gjelder å igangsette nye utdanninger som yrkeslivet etterspør. I denne gjennomgangen er dette eksemplifisert med faget ”restaurantledelse” som på tross av etterspørsel ikke er blitt igangsatt som studietilbud ved skolen. Vestfold Kommunerevisjon vil derfor anbefale at styret vurderer om FiV har anledning til å ha et enda større fokus på hvordan utdanningene kan ha potensial for å utgjøre en større faktor for norsk næringsliv og hvordan skolen til enhver tid kan tilføre arbeidslivet kompetent arbeidskraft. I forlengelsen av dette arbeidet anbefaler Vestfold Kommunerevisjon at disse problemstillingene synliggjøres enda tydeligere i skolens årsrapporter, slik at fylkestinget til enhver tid har god informasjon om disse sentrale aspektene ved utdanningene.

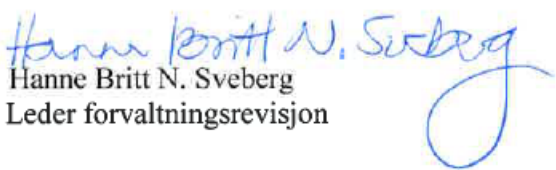
6. REVISORS ANBEFALINGER

Revisor vil gi følgende anbefalinger, men understreker at forslag til anbefalinger ikke er uttømmende:

- Vestfold Kommunerevisjon vil anbefale at styret så raskt som mulig får navn på vararepresentanten for de ansatte og referatfører dette i et av de kommende styremøtene.
- Vestfold Kommunerevisjon vil råde styret ved Fagskolen i Vestfold om å skjerpe rutine for fremmøte på styremøtene.
- Vestfold Kommunerevisjon vil anbefale at styret gjennomgår delegasjonsreglementet hvor delegering av oppgaver knyttet til studentenes læringsmiljø blir tatt med som et eget punkt.
- Med utgangspunkt i gjennomgangen av studenttall og gjennomstrømning av studenter vil Vestfold Kommunerevisjon anbefale at FiV har fokus på rekrutteringen til de ulike fagretningene, samtidig som skolen har et spesielt fokus på tiltak rettet mot frafall blant studentene.
- I forbindelse med ferdigstilling av NOU-en om fagskolesektoren i 2014, vil Vestfold Kommunerevisjon anbefale at styret oppdaterer fylkestinget om utvalgets konklusjoner knyttet til sentrale problemstillinger, som for eksempel fremtidig organisasjonsform og finansieringsmodell for fagskolesektoren.
- Vestfold Kommunerevisjon anbefaler at styret vurderer om FiV har anledning til å ha et enda større fokus på hvordan utdanningene kan ha potensial for å utgjøre en større faktor for norsk næringsliv og hvordan skolen til enhver tid kan tilføre arbeidslivet kompetent arbeidskraft. I forlengelsen av dette arbeidet anbefaler Vestfold Kommunerevisjon at disse problemstillingene synliggjøres enda tydeligere i skolens årsrapporter, slik at fylkestinget til enhver tid har god informasjon om disse sentrale aspektene ved utdanningene.
- Vestfold Kommunerevisjon anbefaler at styret vurderer om skolen har kapasitet til å utarbeide skolens årsrapporter slik at analyser om utdanningskvaliteten tydeliggjøres i enda større grad.

Borre, 21. mars 2014

Arild Lohne
Revisjonssjef

Hanne Britt N. Sveberg
Leder forvaltningsrevisjon

7. FYLKESRÅDMANNENS UTTALELSE

Rapporten har vært forelagt fylkesrådmannen og styreleder til høring. Forvaltningsrapporten som ble mottatt 14. mars 2014 er grundig og klar i sine anbefalinger. Fylkesrådmannen og styreleder har følgende kommentarer til rapporten.

- *Navn på vararepresentant for de ansatte i styret velges av organisasjonene ved skolen og protokollføres på førstkommende styremøte.*
- *Styret vedtok på styremøtet 13. februar å skjerpe rutinene for frammøte på styremøtene. Styret sender brev til de organisasjoner hvor det er stort fravær og oppfordrer at det velges nye varamedlemmer eventuelt velges to varamedlemmer slik at deltagelsen på styremøtene styrkes.*
- *På førstkommende styremøte skal delegasjonsreglementet opp til ny behandling. Det innarbeides et nytt punkt. "Oppgaver knyttet til studenters læringsmiljø delegeres til skolens administrasjon. Rapport om læringsmiljøet legges fram for styret en gang per år".*
- *Skolen kartlegger årsaken til frafallet til den enkelte student i den grad det er mulig å komme i kontakt med den enkelte. Skolen ønsker å bedre gjennomstrømningen av studentene. Innen maritime fag tilbyr skolen fra høsten 2014 kun utdanninger over to år uten mulighet til å slutte etter ett år med begrenset mulighet til å løse sertifikat. Dette vil gi mere ro i undervisningen og studentene får bedre tid til å konsentrere seg om enkelttemaer som tidligere har vært på operativt nivå i førsteklasse og på ledelsesnivå i andreklasser. Fra neste studieår vil temaene bli belyst på de to forskjellige nivåene samtidig i undervisningen.*
- *Fagskolen i Vestfold vil tilby fylkestinget en orientering om resultatet av NOU-en som skal ferdigstilles i 2014 vedr fagskoleutdanning. Orientering vil da bli i forhold til framtidig lokalisering, organisasjonsform og finansieringsmodell av fagskoleutdanning i regionen.*
- *Skolens årsrapport utvides for å ta med mål i strategi- og utviklingsplan som i større grad tydeliggjør styrets satsing på nye utdanninger som er i samsvar med næringslivets behov.*
- *Kommende årsrapporter skal i større grad ha fokus på utdanningskvaliteten med analyser og tiltak skolen iverksetter. Årsrapporten godkjennes av styret som er skolens øverste organ og tas til etterretning av fylkestinget som skoleeier.*

I 2012 ble det sendt en bekymringsmelding fra Sjøfartsdirektoratet til NOKUT – Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen. NOKUT iverksatte tilsyn av Fagskolen i Vestfold på generelt grunnlag med bakgrunn i bekymringsmeldingen. Skolen avventer svar fra NOKUT på innsendt dokumentasjon. Bekymringsmeldingen fra Sjøfartsdirektoratet til NOKUT var unntatt offentligheten og skolen har ønsket innsyn i direktoratets bekymring. Sjøfartsdirektoratet har valgt og ikke svare på denne henvendelsen fra skolen.

Egil Johansen

Frode G. Hestnes

8. Vedlegg

Intervjuguider:

- Styreleder
- Rektor
- Studentrådsleder

Intervjuguide

Forvaltningsrevisjonsprosjekt "Gjennomgang av fagskolen i Vestfold fylkeskommune"

Samtale med styreleder 18. februar 2014

Organisering og ledelse av Fagskolen i Vestfold

1. *I vedtektene for Fagskolen i Vestfold fremkommer det at styret skal bestå av 7 medlemmer. Har det etter din erfaring vært greit å rekruttere medlemmer til styret?*
2. *Vedtektene fremholder at det også skal være representanter for studenter og ansatte som minst skal ha møte-, tale- og forslagsrett i saker som har betydning for utdanningen. Hvordan vil du beskrive studentenes og de ansattes representasjon i styret? Har du noen eksempler på konkrete saker som studentene/ansatte har hatt møte-, tale- og forslagsrett?*
3. *Vil du i korte trekk beskrive hvilke tilskuddsordninger som skolen har? Hvordan tildeles den økonomiske rammen for fagskolen?*
4. *Hvordan vil du beskrive samarbeidet med skolens faglige og administrative ledelse? Hvilke retningslinjer og pålegg mener du er de mest sentrale som styret har gitt skolens faglige og administrative ledelse?*

Arbeid med ivaretagelse av studentenes rettigheter og et godt læringsmiljø

5. *På hvilken måte får studentene informasjon om skolepenger, utdanningstilbud, søknadsfrister og opptakskrav? Hva synes du fungerer bra når det gjelder skolens informasjon til studentene og er det noen spesielle områder studentene har behov for enda tydeligere informasjon?*
6. *Fagskolen skal ha utarbeidet forskrifter om opptak som skal inneholde krav til formell utdanning eller realkompetanse. Er det ditt inntrykk at studentene/søkere opplever disse kravene som tydelige?*
7. *Kan du i korte trekk beskrive hvilke krav styret har til lærer- og instruktørkompetanse og ledelse? Vil du si at man per dags dato har et kollegium som oppfyller disse kravene? Er det etter din erfaring vanskelig å rekruttere ønsket kompetanse til Fagskolen?*
8. *Hvordan vil du beskrive Fagskolen i Vestfolds erfaringer med studentorgan? Hva har fungert bra og på hvilke områder kan studentmedvirkningen bli bedre?*
9. *Har styret selv ansvaret for oppgaver knyttet til studentenes læringsmiljø (jamfør §§ 4 og 4a i fagskoleloven), eller er dette delegert til skolens administrasjon gjennom et fullmaktsdokument/styrevedtak? Hvordan vil du si at styret arbeider for å vurdere hvorvidt studentenes læringsmiljø er fullt ut forsvarlig?*

Sanksjoner som praktiseres ved Fagskolen i Vestfold og studenters klagebehandling

10. *Hvilke disiplinærsanksjoner benyttes/praktiseres ved skolen? Hvilke sanksjoner er eksempelvis gjennomført det siste året?*
11. *Vil du si at samtlige sanksjoner som er benyttet er beskrevet tydelig i skolens reglement?*
12. *Hvordan er klageinstansen utformet ved Fagskolen i Vestfold? Har du kjennskap til om det er kommet klagesaker fra studenter det siste året?*
13. *Tror du studentene har en høy/lav terskel for å fremme klagesaker til skolen?*

Læringsutbytte ved Fagskolen i Vestfold

14. *Hvordan vil du beskrive skolens arbeid med å utarbeide læringsutbyttebeskrivelser til de enkelte fagene?*
15. *Hvordan vil du beskrive gjennomstrømningen av studenter og oppnådde resultater blant studentene? Har skolen formulert målsettinger for ønsket antall studenter ved de ulike retningene og er søknadsmassen ved de ulike utdanningene på akseptabelt nivå?*
16. *Hvordan vil du beskrive det samarbeidet som skolen har med aktører i yrkeslivet? Hva fungerer bra og på hvilke områder er det et utviklingspotensiale?*
17. *Hvordan klarer skolen å oppdatere utdanningen i tråd med det yrkesfeltet etterspør? Hva tenker du er de viktigste behovene for endring på de ulike retningene i tiden fremover?*
18. *Hvordan vil du beskrive skolens kvalitetssystemer og skolens arbeid med å innhente tilbakemeldinger om kvaliteten i utdanningen fra studenter, undervisningspersonale, sensorer og aktører i yrkesfeltet? På hvilken måte rapporterer skolen om kvaliteten på utdanningen til styret- for eksempel i form av årsrapporter og kvalitetsrapporter?*
19. *Vil du si at skolen har formulert tydelige mål for kvaliteten i utdanningene og at styret har tilstrekkelig informasjon som vurderingsgrunnlag for om målene er nådd? Er det eksempelvis noen aspekter ved utdanningene som man gjerne kunne ha fått mer informasjon om?*

Samarbeidet med tilsynsmyndigheter

20. *Hvilke tilsynsmyndigheter må Fagskolen forholde seg til?*
21. *Styrets ansvar er blant annet å sørge for at elevene får den utdanningen som forutsatt som grunnlaget for NOKUTs godkjenning. Hvordan vil du beskrive at styret arbeider for å påse at utdanningen er i samsvar med grunnlaget for godkjenningen?*
22. *Hvordan vil du beskrive skolens arbeid med å få godkjent skolen kvalitetssystem innen elektrofag og helsefag? En gjennomgang av styrereferater gir oss en antagelse om at dette har vært tidkrevende prosess. Hvilke konsekvenser får slike prosesser for skolen?*
23. *NOKUT opprettet tilsyn med den maritime utdannelsen i februar 2013. Kan du beskrive denne prosessen og hva tenker du blir utfallet av denne tilsynsprosessen?*
24. *I styrereferat fra 14. november 2013 påpeker skolen at NOKUT skal revidere skolens reglement. Hva blir den videre prosessen overfor NOKUT og har skolen nå fått godkjent reglementet fra NOKUT?*
25. *På hvilke måter vil du si at samarbeidet med tilsynsmyndigheter fungerer bra og på hvilke områder kan dette samarbeidet videreutvikles?*

Eventuelt

26. Har du øvrige innspill/kommentarer som du tenker er sentrale i forbindelse med denne forvaltningsrevisjonen?

Intervjuguide

Forvaltningsrevisjonsprosjekt "Gjennomgang av fagskolen i Vestfold fylkeskommune"

Samtale med rektor 26. februar 2014

Samarbeidet med tilsynsmyndigheter

1. *Hvilke tilsynsmyndigheter må Fagskolen forholde seg til?*
2. *Styrets ansvar er blant annet å sørge for at elevene får den utdanningen som forutsatt som grunnlaget for NOKUTs godkjenning. Hvordan vil du beskrive NOKUTs og skolens arbeid for å sikre at utdanningen er i samsvar med godkjenningen?*
3. *Hvordan vil du beskrive skolens arbeid med å få godkjent skolen kvalitetssystem innen elektrofag og helsefag? En gjennomgang av styrereferater gir oss en antagelse om at dette har vært tidkrevende prosess. Hvilke konsekvenser får slike prosesser for skolen?*
4. *NOKUT opprettet tilsyn med den maritime utdannelsen i februar 2013. Kan du beskrive denne prosessen og hva tenker du blir utfallet av denne tilsynsprosessen?*
5. *I styrereferat fra 14. november 2013 påpeker skolen at NOKUT skal revidere skolens reglement. Hva blir den videre prosessen overfor NOKUT og har skolen nå fått godkjent reglementet fra NOKUT?*
6. *Vestfold Kommunerevisjon har forstått det dit hen at NOKUT i forbindelse med godkjenning av kvalitetssystem innenfor elektrofag og helsefag har styringsordningen er funnet tilfredsstillende, men at de har funnet mangler i skolens reglement. Kan du beskrive dette nærmere?*
7. *På hvilke måter vil du si at samarbeidet med tilsynsmyndigheter fungerer bra og på hvilke områder kan dette samarbeidet videreutvikles?*

Organisering og ledelse av Fagskolen i Vestfold

8. *I vedtektene for Fagskolen i Vestfold fremkommer det at styret skal bestå av 7 medlemmer. Har det etter din erfaring vært greit å rekruttere medlemmer til styret?*
9. *Vedtektene fremholder at det også skal være representanter for studenter og ansatte som minst skal ha møte-, tale- og forslagsrett i saker som har betydning for utdanningen. Hvordan vil du beskrive studentenes og de ansattes representasjon i styret? Har du noen eksempler på konkrete saker som studentene/ansatte har hatt møte-, tale- og forslagsrett?*
10. *Vil du i korte trekk beskrive hvilke tilskuddsordninger som skolen har? Kan du kort beskrive hvordan den økonomiske rammen tildeles for fagskolen?*

11. *Hvordan vil du beskrive samarbeidet med styret? Styrevedtektene viser at styrets ansvarsområde spenner over et bredt felt. Hvilke retningslinjer og pålegg mener du er de mest sentrale som styret har delegert til skolens faglige og administrative ledelse?*

Arbeid med ivaretagelse av studentenes rettigheter og et godt læringsmiljø

12. *På hvilken måte får studentene informasjon om skolepenger, utdanningstilbud, søknadsfrister og opptakskrav? Hva synes du fungerer bra når det gjelder skolens informasjon til studentene og er det noen spesielle områder studentene har behov for enda tydeligere informasjon?*
13. *Fagskolen skal ha utarbeidet forskrifter om opptak som skal inneholde krav til formell utdanning eller realkompetanse. Er det ditt inntrykk at studentene/søkere opplever disse kravene som tydelige?*
14. *Kan du i korte trekk beskrive hvilke krav styret har til lærer- og instruktørkompetanse og ledelse? Vil du si at man per dags dato har et kollegium som oppfyller disse kravene? Er det etter din erfaring vanskelig å rekruttere ønsket kompetanse til Fagskolen?*
15. *Hvordan vil du beskrive Fagskolen i Vestfolds erfaringer med studentrådet? Hva har fungert bra og på hvilke områder kan studentmedvirkningen bli bedre?*
16. *Har styret selv ansvaret for oppgaver knyttet til studentenes læringsmiljø (jamfør §§ 4 og 4a i fagskoleloven), eller er dette delegert til skolens administrasjon gjennom et fullmaktsdokument/styrevedtak? Hvordan vil du si at styret arbeider for å vurdere hvorvidt studentenes læringsmiljø er fullt ut forsvarlig?*
17. *Hvordan er klageinstansen utformet ved Fagskolen i Vestfold? Har du kjennskap til om det er kommet klagesaker fra studenter det siste året?*
18. *Tror du studentene har en høy/lav terskel for å fremme klagesaker til skolen?*

Læringsutbytte ved Fagskolen i Vestfold

19. *Hvordan vil du beskrive skolens arbeid med å utarbeide læringsutbyttebeskrivelser til de enkelte fagene?*
20. *Hvordan vil du beskrive gjennomstrømningen av studenter og oppnådde resultater blant studentene? Har skolen formulert målsettinger for ønsket antall studenter ved de ulike retningene og er søknadsmassen ved de ulike utdanningene på akseptabelt nivå?*
21. *Hvordan vil du beskrive det samarbeidet som skolen har med aktører i yrkeslivet? Hva fungerer bra og på hvilke områder er det et utviklingspotensiale?*
22. *Hva var bakgrunnen for å etablere fagrådene og hvordan beskrive rådernes mandat og arbeid?*
23. *Hvordan klarer skolen å oppdatere utdanningen i tråd med det yrkesfeltet etterspør? Hva tenker du er de viktigste behovene for endring på de ulike retningene i tiden fremover?*
24. *Hvordan vil du beskrive skolens kvalitetssystemer og skolens arbeid med å innhente tilbakemeldinger om kvaliteten i utdanningen fra studenter, undervisningspersonale, sensorer og aktører i yrkesfeltet?*
25. *På hvilken måte rapporterer skolen om kvaliteten på utdanningen til styret- for eksempel i form av årsrapporter og kvalitetsrapporter?*

26. Vil du si at skolen har formulert tydelige mål for kvaliteten i utdanningene og at styret har tilstrekkelig informasjon som vurderingsgrunnlag for om målene er nådd? Er det eksempelvis noen aspekter ved utdanningene som man gjerne kunne ha fått mer informasjon om?
27. Hva vil du si er det største utviklingspotensialet for skolen fremover og hva er de største utfordringene?

Eventuelt

28. Har du øvrige innspill/kommentarer som du tenker er sentrale i forbindelse med denne forvaltningsrevisjonen?

Intervjuguide

Forvaltningsrevisjonsprosjekt "Gjennomgang av fagskolen i Vestfold fylkeskommune"

Samtale med studentrådsleder 26. februar 2014

Studentmedvirkning ved Fagskolen i Vestfold

1. *Kan du kort beskrive oppbyggingen av studentrådet og hvordan dere jobber overfor studentene?*
2. *På hvilken måte synes du skolen legger til rette for studentmedvirkning? Hva synes du fungerer bra og hva kan bli bedre?*
3. *Hva er dine erfaringer med å være deltaker på styremøtene? Vedtektene fremholder at det skal være representanter for studenter og ansatte som minst skal ha møte-, tale- og forslagsrett i saker som har betydning for utdanningen.*
4. *Har du noen eksempler på konkrete saker som studentene har vært opptatt?*
5. *Fagskolestudentene er lokalisert på ulike steder- på hvilken måte tror du det kan påvirke studentmiljøet?*

Skolens arbeid med ivaretagelse av studentenes rettigheter og et godt læringsmiljø

6. *På hvilken måte får studentene informasjon om eksempelvis utdanningstilbud, søknadsfrister, opptakskrav og klagebehandling? Hva synes du fungerer bra når det gjelder skolens informasjon til studentene og er det noen spesielle områder studentene har behov for enda tydeligere informasjon?*
7. *Fagskolen skal ha utarbeidet forskrifter om opptak som skal inneholde krav til formell utdanning eller realkompetanse. Er det ditt inntrykk at studentene/søkere opplever disse kravene som tydelige?*
8. *Hvordan er klageinstansen utformet ved Fagskolen i Vestfold? Har du kjennskap til om det er kommet klagesaker fra studenter det siste året?*
9. *Tror du studentene har en høy/lav terskel for å fremme klagesaker til skolen?*
10. *Hvordan vil du beskrive samarbeidet mellom studenter og skolens faglige og administrative ledelse?*

Læringsutbytte ved Fagskolen i Vestfold

11. *Har du noen kommentarer til læringsutbyttebeskrivelser til de enkelte fagene?*
12. *Hva er ditt inntrykk av samarbeidet som skolen har med aktører i yrkeslivet? Hva fungerer bra og på hvilke områder er det et utviklingspotensiale?*

13. *Hvordan synes du skolen bør oppdatere utdanningen i tråd med det yrkesfeltet etterspør?*
14. *Hvordan vil du beskrive skolens arbeid med å innhente tilbakemeldinger om kvaliteten i utdanningen fra studenter, undervisningspersonale, sensorer og aktører i yrkesfeltet?*
15. *Hvordan opplever du antall studenter ved skolen- er antallet elever som det er i dag et hensiktsmessig elevtall for skolen?*
16. *Hva vil du si er det største utviklingspotensialet for skolen fremover og hva er de største utfordringene?*

Eventuelt

17. *Har du øvrige innspill/kommentarer som du tenker er sentrale i forbindelse med denne forvaltningsrevisjonen?*